

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Umowa o dofinansowanie nr FENX.02.04-IW.01-0064/24
Projektu „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu –
mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych –
kontynuacja (MRN3)”¹
w ramach działania FENX.02.04 Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie
klęskom i katastrofom
priorytetu FENX.02 Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z EFRR
Typ projektu: Wspieranie małej retencji.
programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027²

zawarta w Warszawie dnia 28 marca 2025 roku zwana dalej: „Umową”, pomiędzy:

Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z siedzibą w **Warszawie** ul. Konstruktorska 3a, 02-673 Warszawa, NIP: 5220018559, zwanym dalej „**Institucją Wdrażającą**”,

reprezentowaną przez

Roberta Gajdę – Zastępcę Prezesa Zarządu NFOŚiGW na podstawie powołania ³ z dnia 05.02.2024 r., którego poświadczona za zgodność z oryginałem kopia ⁴ stanowi **załącznik nr 1a** do Umowy,

oraz

Agnieszce Bodziony – Pełnomocnika, Głównego Księgowego, na podstawie pełnomocnictwa ⁵ z dnia 09.01.2023 roku, którego poświadczona za zgodność z oryginałem kopia ⁶ stanowi **załącznik nr 1b** do Umowy,

a

Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe – Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych z siedzibą w **Warszawie** ul. Kolejowa 5/7, 01-217 Warszawa, NIP 7010041263, REGON 140738585 zwanym dalej „**Beneficjentem**”

W imieniu i na rzecz, którego działa:

Karolina Paulewicz – Bazała – Dyrektor Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych, na podstawie powołania ⁷ z dnia 29.06.2023 r., którego potwierdzona za zgodność z oryginałem kopia ⁸ stanowi **załącznik nr 2a** oraz Pełnomocnictwa nr 70 z dnia 28 maja 2024 r., którego kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem stanowi

¹ Należy wpisać tytuł i numer Projektu.

² Wzoru nie stosuje się do projektów w ramach Priorytetu VIII Pomoc techniczna.

³ Należy wpisać pełnomocnictwo, upoważnienie lub inny dokument, z którego wynika umocowanie reprezentującego do działania w imieniu i na rzecz Instytucji Wdrażającej.

⁴ Należy wpisać formę dokumentu.

⁵ Należy wpisać pełnomocnictwo, upoważnienie lub inny dokument, z którego wynika umocowanie reprezentującego do działania w imieniu i na rzecz Instytucji Wdrażającej.

⁶ Należy wpisać formę dokumentu.

⁷ Należy wpisać pełnomocnictwo, upoważnienie lub inny dokument, z którego wynika umocowanie reprezentującego do działania w imieniu i na rzecz Beneficjenta.

⁸ Należy wpisać formę dokumentu.

załącznik nr 2b do Umowy oraz Zarządzenia nr 51 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 3 sierpnia 2009 r. w sprawie Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych, działającego w formie organizacyjno-prawnej innej jednostki organizacyjnej, o której mowa w art. 32 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (nadany Zarządzeniem nr 144 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 11.12.2024 r. w sprawie: zmiany Zarządzenia nr 51 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 3 sierpnia 2009 r. w sprawie Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych, działającego w formie organizacyjno-prawnej innej jednostki organizacyjnej, o której mowa w art. 32 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, znak: ZW.0132.2024) którego kopia poświadczona za zgodność z oryginałem stanowi **załącznik nr 2c** do Umowy, która jednocześnie zapewnia, iż jest właściwie umocowana do zawarcia niniejszej Umowy

zwanymi dalej „Stronami”.

Działając na podstawie art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079), zwanej dalej „ustawą” i art. 206 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych”, oraz mając na uwadze postanowienia:

- 1) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2021/1060”,
- 2) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 60, z późn. zm.),
- 3) Umowy Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 30 listopada 2021 r., zatwierdzonej przez Komisję Europejską w dniu 30 czerwca 2022 r.,
- 4) programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, zwanego dalej „FEnIKS”, przyjętego uchwałą Rady Ministrów z dnia 4 stycznia 2022 r., zatwierdzonego decyzją Komisji Europejskiej z dnia 6 października 2022 r. oraz Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, zwanego dalej „SzOP FEnIKS”,
- 5) Porozumienia w sprawie systemu realizacji programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 dla priorytetów I Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Funduszu Spójności, II Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z EFRR, VIII Pomoc techniczna zawartego pomiędzy Ministrem Funduszy i Polityki Regionalnej a Ministrem Klimatu i Środowiska w dniu 14 grudnia 2022 r.,

- 6) Porozumienia/~~umowy~~⁹ w sprawie realizacji programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 w zakresie priorytetu I Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Funduszu Spójności, priorytetu II Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z EFRR oraz priorytetu VIII Pomoc techniczna zawartego pomiędzy Ministrem Klimatu i Środowiska a Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w dniu 04.07.2023 r.¹⁰

a także zważywszy, że:

- 1) Projekt służy interesowi publicznemu poprzez przyczynianie się do efektywnej realizacji celów FEnIKS, co uzasadnia udzielenie Beneficjentowi dofinansowania ze środków publicznych,
- 2) podstawowym celem Stron jest zrealizowanie Projektu przez Beneficjenta w pełnym zakresie i zgodnie z przyjętymi założeniami FEnIKS,
- 3) niezbędne jest zapewnienie zgodności zasad wdrażania FEnIKS z wytycznymi wydawanymi przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego na podstawie ustawy,
- 4) prawidłowe zarządzanie środkami publicznymi wymaga stworzenia skutecznych mechanizmów w zakresie monitorowania, sprawozdawczości, ewaluacji i kontroli ich wydatkowania, w celu uniknięcia ewentualnych błędów i nieprawidłowości,
- 5) niezbędne jest zapewnienie odpowiednich środków informacyjnych i promocyjnych w celu uświadomienia opinii publicznej roli środków publicznych przekazywanych na realizację Projektu,
- ~~6) efektywna realizacja postanowień Umowy wymaga skoncentrowania ze strony Beneficjenta kompetencji do dokonywania wszelkich czynności związanych z realizacją Umowy przez ustanowionego pełnomocnika¹¹,~~

Strony uzgadniają, co następuje:

§ 1.

Przedmiot Umowy

1. Przedmiotem Umowy jest udzielenie Beneficjentowi dofinansowania na realizację Projektu „**Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych – kontynuacja (MRN3) nr FENX.02.04-IW.01-0064/24** w ramach FEnIKS oraz określenie praw i obowiązków Stron Umowy związanych z realizacją Projektu.
2. Umowa stanowi umowę o dofinansowanie projektu, o której mowa w art. 2 pkt 32 lit. a ustawy.

⁹ Niepotrzebne wykreślić.

¹⁰ Należy wykreślić, jeżeli umowę o dofinansowanie zawiera IP.

¹¹ Należy wykreślić jeśli nie dotyczy.

§ 2.

Definicje

Ilekoć w Umowie jest mowa o:

- 1) **CST2021** – należy przez to rozumieć centralny system teleinformatyczny wspierający realizację programów, o którym mowa art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy wdrożeniowej,
- 2) **danych osobowych** – należy przez to rozumieć dane osobowe w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4.05. 2016 r., str.1, z późn. zm.) zwanego dalej „ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych”, przetwarzane przez Strony w celu wykonywania zadań wynikających z Umowy,
- 3) **dniu roboczym** – należy przez to rozumieć każdy dzień tygodnia od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem dni wolnych od pracy wskazanych ustawą z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (Dz.U. z 2020 r., poz. 1920),
- 4) **dofinansowaniu** – należy przez to rozumieć dotację celową¹² i płatności przyznane Beneficjentowi na podstawie Umowy,
- 5) ~~**dotacji celowej** – należy przez to rozumieć wsparcie udzielane Beneficjentowi ze środków z budżetu państwa nie pochodzących z budżetu środków europejskich, o którym mowa w art. 117 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, przeznaczone na realizację Projektu w wysokości określonej w § 6 Umowy¹³,~~
- 6) **Harmonogramie Projektu** – należy przez to rozumieć:
 - 1) Harmonogram Realizacji Projektu,
 - 2) Harmonogram Płatności¹⁴,stanowiące odpowiednio **załączniki nr 3 i 4** do Umowy,
- 3) Harmonogram Płatności w SL2021, który Beneficjent ma obowiązek przekazać w ciągu 3 dni roboczych od dnia ~~uzyskania dostępu do modułu <Harmonogram Płatności> w SL2021/~~ zawarcia Umowy¹⁵. ~~Do czasu uruchomienia modułu <Harmonogram Płatności> w aplikacji SL2021 Projekty, Beneficjent jest zobowiązany przekazywać Harmonogram Płatności za pośrednictwem SL2021, w formie pliku „.xlsx” w zakładce <Załączniki>, określając typ załącznika jako: <Harmonogram płatności>. Wzór dokumentu wraz z instrukcją jego wypełniania stanowi~~ **załącznik nr 17** do Umowy,

¹² Należy wykreślić jeśli nie dotyczy.

¹³ Należy wykreślić jeśli nie dotyczy.

¹⁴ Należy wykreślić, jeżeli w ocenie IP załącznik w postaci papierowej nie jest wymagany.

¹⁵ Niepotrzebne należy wykreślić. Termin na przekazanie Harmonogramu Płatności w SL 2021 jest liczony od daty uzyskania dostępu do modułu <Harmonogram Płatności> w SL2021, jeżeli uzyskano ten dostęp przed zawarciem Umowy. W przeciwnym razie termin jest liczony od daty zawarcia Umowy.

- 7) **Instytucji Pośredniczącej (IP)** – należy przez to rozumieć ministra właściwego do spraw klimatu, którego obsługę w zakresie realizacji FEnIKS wykonuje właściwa komórka organizacyjna w urzędzie obsługującym tego ministra,¹⁶
- 8) **Instytucji Zarządzającej (IZ)** – należy przez to rozumieć ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, którego obsługę w zakresie realizacji FEnIKS zapewnia komórka organizacyjna w urzędzie obsługującym tego ministra odpowiedzialna za przygotowanie i realizację FEnIKS, wskazana w SzOP FEnIKS,
- 9) **konflikcie interesów** – należy przez to rozumieć sytuację, w której bezstronne i obiektywne działanie Beneficjenta lub każdej osoby w związku z realizacją Projektu jest zagrożone z uwagi na względy rodzinne, emocjonalne, sympatie polityczne lub związki z jakimkolwiek krajem, interes gospodarczy lub jakiegokolwiek inne bezpośrednie lub pośrednie interesy osobiste lub majątkowe¹⁷,
- 10) **korekcie finansowej** – należy przez to rozumieć kwotę o jaką pomniejsza się dofinansowanie w związku ze stwierdzoną nieprawidłowością,
- 11) **nadużyciu finansowym** – należy przez to rozumieć nadużycie finansowe o którym mowa w art. 3 ust. 2 i art. 4 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz. Urz. UE. L 198 z 28.07.2017, str. 29),
- 12) **nieprawidłowości** – należy przez to rozumieć nieprawidłowość indywidualną, o której mowa w art. 2 pkt 31 rozporządzenia nr 2021/1060, tj. każde naruszenie mającego zastosowanie prawa, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 2 pkt. 30 ww. rozporządzenia, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie go nieuzasadnionym wydatkiem,
- 13) **okresie kwalifikowania wydatków** – należy przez to rozumieć okres realizacji Projektu, w którym mogą być ponoszone wydatki kwalifikowalne,
- 14) **organach ścigania** – należy przez to rozumieć organy o których mowa w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 37 z późn. zm.), do właściwości których należy wykrywanie przestępstw i ściganie ich sprawców poprzez prowadzenie dochodzeń i śledztw (w tym w szczególności Prokuraturę, Policję, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralne Biuro Antykorupcyjne, a także inne organy mające odpowiednie uprawnienia),
- 15) **pakcie uczciwości** (ang. integrity pact) – należy przez to rozumieć zainicjowany przez Transparency International mechanizm partycypacji i obywatelskiego monitoringu inwestycji publicznych pod kątem zagrożenia nieprawidłowościami, korupcją i innymi nadużyciami. Pakt jest specjalną umową między Beneficjentem, wykonawcą i partnerem społecznym. Pakt Uczciwości opiera się na założeniu, że podmiot publiczny i wykonawca przedstawiający ofertę potwierdzają, iż w ramach konkretnego przetargu będą postępować w sposób przejrzysty i odpowiedzialny -

¹⁶ Należy wykreślić, jeżeli umowę o dofinansowanie zawiera IP.

¹⁷ W zależności od sytuacji, zastosowanie mają także odpowiednie przepisy prawa, Wytyczne KE dotyczące unikania konfliktów interesów i zarządzania takimi konfliktami na podstawie rozporządzenia finansowego (2021/C 121/01) oraz właściwe wytyczne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego na lata 2021-2027.

zarówno na etapie starania się o kontrakt, jak i w czasie jego realizacji. Zgadzają się także na monitorowanie całego procesu udzielenia zamówienia i jego realizacji przez społecznego obserwatora,

- 16) **personelu Projektu** – należy przez to rozumieć personel projektu w rozumieniu *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*,
- 17) **płatniku** – należy przez to rozumieć podmiot dokonujący wypłaty dofinansowania na rzecz Beneficjenta,¹⁸
- 18) **płatności** – należy przez to rozumieć wsparcie udzielane Beneficjentowi ze środków publicznych pochodzących z budżetu środków europejskich, o którym mowa w art. 117 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, przeznaczone na realizację Projektu w wysokości określonej w § 6 Umowy,
- 19) **Projekcie** – należy przez to rozumieć przedsięwzięcie zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, zawartymi w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie, z określonym początkiem i końcem realizacji (datą końcową), zatytułowane „**Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych – kontynuacja (MRN3)**”¹⁹, zgłoszone przez Beneficjenta do objęcia dofinansowaniem we wniosku o dofinansowanie,
- 20) **Projekcie zaawansowanym finansowo** – należy przez to rozumieć Projekt, w ramach którego, przed podpisaniem Umowy poniesiono wydatki, które zostaną następnie przedstawione do refundacji w ramach wniosku o płatność i w odniesieniu do którego konieczne jest upewnienie się, przed dokonaniem pierwszego rozliczenia wydatków, że Projekt ten był realizowany zgodnie z zasadami i regułami obowiązującymi w ramach FEnIKS²⁰,
- 21) **rachunku bankowym Beneficjenta** – należy przez to rozumieć wskazany przez Beneficjenta²¹:
 - a)²² wyodrębniony rachunek bankowy dla potrzeb przekazywania zaliczki, prowadzony przez bank „Bank Ochrony Środowiska Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie”, o numerze **16 1540 1157 2115 6680 8415 0015**, (na dowód czego Beneficjent doręcza poświadczoną za zgodność z oryginałem ~~kopię umowy z bankiem~~/kopię zaświadczenia z banku⁴, która stanowi **załącznik nr 5** do Umowy),
 - ~~/a)²³ wyodrębnione rachunki bankowe dla potrzeb przekazywania:~~

¹⁸ Płatnikiem płatności jest:

a) instytucja, z którą beneficjent zawarł umowę o dofinansowanie, lub

b) Bank Gospodarstwa Krajowego, jeżeli IP zawarła z nim umowę, o której mowa w art. 192 ust 3 ustawy o finansach publicznych.

¹⁹ Należy wpisać tytuł i numer Projektu.

²⁰ Należy wykreślić jeżeli nie dotyczy.

²¹ W sytuacji, gdy dofinansowanie będzie przekazywane wyłącznie w formie refundacji należy wykreślić klauzulę wskazaną w lit. a, a także z § 8 należy wykreślić postanowienia odnoszące się do zaliczek.

²² Należy wykreślić jeśli Beneficjent posiada odrębne rachunki bankowe: dla potrzeb przekazywania zaliczki w formie dotacji celowej oraz dla potrzeb przekazywania zaliczki w formie płatności.

²³ Należy wykreślić jeśli Beneficjent posiada jeden rachunek bankowy dla przekazywania zaliczki.

~~dotacji celowej w formie zaliczki, prowadzony przez bank „_____”,
o numerze: _____, oraz~~

~~płatności w formie zaliczki, prowadzony przez bank „_____”,
o numerze: _____~~

~~na dowód czego Beneficjent doręcza poświadczona za zgodność z oryginałem kopie umów z bankami/bankiem²⁴ lub kopie zaświadczeń z banków/banku²⁵, które stanowią załącznik nr 5 do Umowy).~~

b) rachunek bankowy wskazany dla potrzeb przekazywania refundacji poniesionych wydatków, prowadzony przez bank „Bank Ochrony Środowiska Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie ”, o numerze **21 1540 1157 2115 6680 8415 0022**, (na dowód czego Beneficjent doręcza poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię umowy z bankiem/kopie zaświadczenia z banku²⁶ która stanowi **załącznik nr 5** do Umowy).

- 22) **refundacji** – należy przez to rozumieć dofinansowanie przekazane Beneficjentowi na podstawie Umowy, w celu pokrycia części lub całości wydatków kwalifikowalnych poniesionych w ramach realizacji Projektu,
- 23) **SL2021** – należy przez to rozumieć aplikację główną centralnego systemu teleinformatycznego (CST2021), która służy m.in. do wspierania procesów związanych z obsługą Projektu od momentu podpisania Umowy,
- 24) **społecznym obserwatorze** – należy przez to rozumieć partnera społecznego (zwykle organizację pozarządową), który zawarł porozumienie w ramach paktu uczciwości. Rolą partnera społecznego jest monitorowanie przestrzegania paktu uczciwości,
- 25) **uczestniku projektu** – należy przez to rozumieć osobę, o której mowa w art. 2 pkt 40 rozporządzenia nr 2021/1060,
- 26) **WOD2021** – należy przez to rozumieć aplikację wchodzącą w skład CST2021 wspierającą realizację wybranych aspektów procedury wyboru projektów,
- 27) **wkładzie własnym** – należy przez to rozumieć wkład Beneficjenta do Projektu (pieniężny lub niepieniężny²⁷) który nie zostanie Beneficjentowi przekazany w formie dofinansowania (różnica między kwotą wydatków kwalifikowalnych a kwotą dofinansowania przekazaną Beneficjentowi, zgodnie ze stopą dofinansowania dla Projektu²⁸),
- 28) **wniosku o dofinansowanie** – należy przez to rozumieć wniosek o przyznanie środków na realizację Projektu w ramach FENIKS o numerze **FENX.02.04-IW.01-0064/24**, złożony przez Beneficjenta w aplikacji WOD2021,
- 29) **wniosku o płatność** – należy przez to rozumieć wniosek o płatność Beneficjenta, o którym mowa w art. 29 ust. 1 ustawy oraz w *Zaleceniach w zakresie wzoru wniosku*

²⁴ Niepotrzebne należy wykreślić.

²⁵ Niepotrzebne należy wykreślić.

²⁶ Niepotrzebne należy wykreślić.

²⁷ Zasady kwalifikowalności wkładu niepieniężnego zostały zawarte w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 (podrozdział 3.3).

²⁸ Stopa dofinansowania dla Projektu rozumiana jako % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych.

o płatność beneficjenta w ramach Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027,

- 30) **wniosku o płatność końcową** – należy przez to rozumieć wniosek o płatność, który jest ostatnim wnioskiem o płatność składanym w ramach Projektu,
- 31) **wydatku kwalifikowalnym** – należy przez to rozumieć wydatek lub koszt poniesiony w związku z realizacją Projektu, który spełnia kryteria refundacji lub rozliczenia (w przypadku systemu zaliczkowego) zgodnie z Umową,
- 32) **wykonawcy** – należy przez to rozumieć osobę fizyczną niebędącą personelem Projektu, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która oferuje na rynku wykonanie robót budowlanych lub obiektu budowlanego, dostawę produktów lub świadczenie usług lub ubiega się o udzielenie zamówienia, złożyła ofertę lub zawarła umowę w sprawie zamówienia w Projekcie,
- 33) **zaliczce** – należy przez to rozumieć dofinansowanie przekazane Beneficjentowi jednorazowo bądź w kilku transzach na podstawie Umowy z góry na realizację Projektu z obowiązkiem rozliczenia zgodnie z przepisami prawa krajowego i unijnego oraz Umową,²⁹
- 34) **zamówieniu** – należy przez to rozumieć umowę odpłatną, zawartą pomiędzy Beneficjentem a wykonawcą, której przedmiotem jest nabycie przez zamawiającego od wybranego wykonawcy robót budowlanych, dostaw lub usług w ramach realizacji Projektu,
- 35) **zasadzie DNSH** – należy przez to rozumieć zasadę „nie czyni poważnych szkód” (*No Significant Harm*) w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz. Urz. UE L 198 z 18.06.2020 r., str. 13, z późn. zm.)³⁰,
- 36) **zasadzie konkurencyjności** – należy przez to rozumieć zbiór warunków kwalifikowalności wydatków dotyczących zasady konkurencyjności określonych w *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*.

§ 3.

Zasady systemu realizacji FEnIKS

- 1. Instytucja Wdrażająca, zgodnie z przyjętym przez Radę Ministrów systemem realizacji FEnIKS, w zakresie wykonania Umowy działa jako jej strona na podstawie umowy/porozumienia zawartej(go) z IP w dniu 04.07.2023 r.
- 2. IZ i IP³¹ jest/są uprawnione/a do samodzielnego i niezależnego korzystania z uprawnień przewidzianych dla Instytucji Wdrażającej na podstawie Umowy w zakresie przeprowadzenia kontroli, żądania przedstawienia dokumentów lub wyjaśnień, uznania całości lub w części wydatków za niekwalifikowalne lub zażądania od Instytucji Wdrażającej rozwiązania Umowy.

²⁹ W przypadku gdy w Projekcie dofinansowanie nie będzie przekazywane w formie zaliczki z Umowy należy wykreślić postanowienia dotyczące zaliczek

³⁰ Należy wykreślić, jeżeli nie dotyczy.

³¹ Należy wykreślić, jeżeli umowę o dofinansowanie zawiera IP.

3. Beneficjent oświadcza, że zapoznał się z zasadami związanymi z systemem realizacji FEnIKS, o których mowa w ust. 1 i 2 oraz, że je akceptuje.
4. Beneficjent oświadcza, że nie został wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania zgodnie z art. 61 ust. 3 pkt 2 ustawy a także, że Projekt nie jest projektem zakończonym w rozumieniu art. 63 ust. 6 rozporządzenia nr 2021/1060 i Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

§ 4.

Zasady realizacji Projektu

1. Beneficjent zobowiązuje się do zrealizowania Projektu w pełnym zakresie, zgodnie z Umową i jej załącznikami, z należytą starannością, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa krajowego i unijnego oraz procedurami o których mowa w art. 184 ustawy o finansach publicznych, w tym do osiągnięcia i zachowania przez okres wskazany w § 17 ust. 1 wskaźników Projektu. Beneficjent zobowiązuje się w szczególności do przestrzegania i stosowania:
 - 1) zasad polityk unijnych, które są dla niego wiążące, w tym przepisów dotyczących konkurencji, pomocy publicznej, udzielania zamówień publicznych, ochrony środowiska, ochrony danych osobowych oraz polityki równych szans,
 - 2) wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego o których mowa w art. 2 pkt 38 ustawy, w wersji obowiązującej na dzień dokonywania odpowiedniej czynności lub operacji związanej z realizacją Projektu, chyba że inaczej określono w treści samych wytycznych, w tym w szczególności:
 - a) Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,
 - b) Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,
 - c) Wytycznych dotyczących kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021-2027,
 - d) Wytycznych dotyczących informacji i promocji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027,
 - e) Wytycznych dotyczących zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027,
 - f) Wytycznych dotyczących sposobu korygowania nieprawidłowych wydatków na lata 2021-2027.
 - 3) ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą OOS”,
 - 4) ~~zasad programu pomocowego przyjętego rozporządzeniem z dnia w sprawie (Dz. U.)/decyzji Komisji Europejskiej z dnia ... nr ... w sprawie~~

zatwierdzenia pomocy indywidualnej, która zostanie wydana na podstawie notyfikowanego Komisji Europejskiej projektu pomocy indywidualnej.³²

- 5) SzOP FEnIKS;
 - 6) Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169, z późn. zm., zwanej dalej „KPON”), a w sposób szczególny do stosowania przepisów: 4, 5, 6, 7, 9 i 12³³;
 - 7) Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 6 czerwca 2016 r. (Dz. Urz. UE C 202 z 7.06.2016, str. 389, zwanej dalej „KPP”), a w sposób szczególny do stosowania przepisów art. 20, 21, 23, 25 i 26³⁴.
2. Beneficjent oświadcza, że zapoznał się z treścią wytycznych, o których mowa w ust. 1 pkt 2. Treść wytycznych i ich zmian oraz termin, od którego wytyczne lub ich zmiany są stosowane, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonujący zadania państwa członkowskiego, podaje do publicznej wiadomości w trybie określonym w art. 5 ust. 5 i 6 ustawy.
 3. W przypadku, gdy ogłoszona w trakcie realizacji Projektu (po zawarciu Umowy) wersja *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*, aktualna na dzień dokonywania oceny wydatku (np. podczas weryfikacji wniosku o płatność Beneficjenta lub kontroli), wprowadza rozwiązania korzystniejsze dla Beneficjenta, do oceny kwalifikowalności wydatków, stosuje się wersję ww. wytycznych obowiązującą na dzień dokonywania oceny wydatku. W przypadku wprowadzenia korzystnych dla Beneficjenta zmian w warunkach kwalifikowalności wydatków, które mogą mieć wpływ na wynik oceny kwalifikowalności już poniesionych i ocenionych wydatków, do czasu zatwierdzenia ostatniego wniosku o płatność Beneficjenta w Projekcie, Beneficjent może wystąpić o ponowną ocenę kwalifikowalności wydatków zgodnie z obowiązującymi na chwilę ponownej oceny, bardziej korzystnymi warunkami. Niezależnie od powyższego, jednak ostateczna decyzja w przedmiocie ponownej oceny kwalifikowalności wydatków w oparciu o bardziej korzystne warunki należy do Instytucji Wdrażającej.

Do oceny prawidłowości umów zawartych w ramach realizacji Projektu w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia, w tym postępowań przeprowadzonych zgodnie z wymogami określonymi w podrozdziale 3.2 *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*, stosuje się wersję ww. wytycznych obowiązującą w dniu wszczęcia postępowania³⁵, które zakończyło się zawarciem danej umowy. W przypadku wprowadzenia korzystnych dla Beneficjenta zmian w warunkach kwalifikowalności wydatków, do czasu zatwierdzenia ostatniego wniosku o płatność Beneficjenta w Projekcie, IZ może wydać zgodę na obniżenie lub odstąpienie od nałożenia korekty finansowej za naruszenie wymogów określonych

³² Należy uzupełnić właściwe i wykreślić pozostałe lub wykreślić całą klauzulę, jeśli w działaniu nie występuje pomoc publiczna.

³³ Należy wpisać właściwe przepisy KPON, zgodnie z przeprowadzoną przez IP analizą oraz specyfiką Projektu.

³⁴ Należy wpisać właściwe przepisy KPP, zgodnie z przeprowadzoną przez IP analizą oraz specyfiką Projektu.

³⁵ Pojęcie „wszczęcia postępowania” jest rozumiane w taki sposób, w jaki definiują je właściwe *Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*.

w ww. wytycznych, właściwych dla oceny prawidłowości umów. Ostateczna decyzja w przedmiocie wydania zgody (lub jej braku) należy do IZ.

4. Beneficjent zobowiązuje się zrealizować Projekt zgodnie z:
 - 1) zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie,
 - 2) Opisem Projektu, stanowiącym **załącznik nr 7** do Umowy, określającym m.in. zakres rzeczowy Projektu,
 - 3) Harmonogramem Projektu, który powinien zawierać dane zgodne z zawartymi w SL2021,
 - 4) Harmonogramem uzyskiwania decyzji administracyjnych, stanowiącym **załącznik nr 9** do Umowy.³⁶
5. Zmiana warunków realizacji Projektu, która powodowałaby niezgodność Projektu z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie, wymaga zgody Instytucji Wdrażającej wyrażonej nie później, niż na etapie zatwierdzania wniosku o płatność obejmującego tę zmianę, pod rygorem uznania wydatków za niekwalifikowane w całości lub w części. Wniosek o zmianę i stanowisko w sprawie zgody Instytucji Wdrażającej następuje za pośrednictwem SL2021.
6. Zmiana warunków realizacji Projektu, która powodowałaby niezgodność z postanowieniami Umowy w zakresie:
 - 1) zwiększenia wartości dofinansowania Projektu określonej w Umowie,
 - 2) zmiany terminu zakończenia okresu realizacji Projektu,
 - 3) zmniejszenia wartości lub zmiany roku osiągnięcia wartości docelowej wskaźników programowych lub wskaźników mających wpływ na realizację wskaźników programowych z **załącznika nr 12** do Umowy,wymaga zgody Instytucji Wdrażającej i IP wyrażonej nie później, niż na etapie zatwierdzania wniosku o płatność obejmującego tę zmianę, pod rygorem uznania wydatków za niekwalifikowane w całości lub w części, oraz aneksowania Umowy. W pozostałym zakresie zmiany warunków realizacji Projektu wymagają zgody Instytucji Wdrażającej wyrażonej nie później niż na etapie zatwierdzania wniosku o płatność obejmującego tę zmianę, pod rygorem uznania wydatków za niekwalifikowane w całości lub w części i aneksowania Umowy i nie wymagają zgody IP. Wniosek o zmianę i stanowisko w sprawie zgody Instytucji Wdrażającej następuje za pośrednictwem SL2021. Wyrażenie przez Instytucję Wdrażającą i IP zgody nie ma charakteru wiążącego i ostatecznego, a zmiana dla swojej skuteczności wymaga złożenia przez obie Strony zgodnych oświadczeń woli.
7. Zmiany w zakresie wskaźników zawartych w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie wymagają każdorazowo zgody Instytucji Wdrażającej wyrażonej nie później niż na etapie zatwierdzania wniosku o płatność obejmującego tę zmianę, pod rygorem uznania wydatków za niekwalifikowane w całości lub w części, a w przypadku o którym mowa w ust. 6 również zgody IP, oraz aneksowania Umowy. Możliwości

³⁶ Należy wykreślić jeżeli wykreśleniu podlega § 4a. W przypadku, w którym § 4a nie podlega wykreśleniu, zawarte w Umowie postanowienia odnoszące się do Harmonogramu uzyskiwania decyzji administracyjnych mają zastosowanie w sytuacjach, w których zaistnieją okoliczności określone w ust. 11.

wydania zgody na takie zmiany oceniane są każdorazowo z uwzględnieniem zasad weryfikacji osiągnięcia efektów rzeczowych projektu określonych w § 11. W określonych tam przypadkach zgoda skutkować może, zgodnym z zasadą proporcjonalności, pomniejszeniem dofinansowania, dokonywanym w drodze aneksu do Umowy łącznie ze zmianą wskaźników. Wniosek o zmianę i stanowisko w sprawie zgody Instytucji Wdrażającej następuje za pośrednictwem SL2021. Wyrażenie przez Instytucję Wdrażającą i IP zgody nie ma charakteru wiążącego i ostatecznego, a zmiana dla swojej skuteczności wymaga złożenia przez obie Strony zgodnych oświadczeń woli w formie aneksu.

8. Dopuszczalność zmian w Projekcie w zakresie warunków jego realizacji, w tym zakresu rzeczowego lub wskaźników, każdorazowo oceniana jest przez Instytucję Wdrażającą, z uwzględnieniem przesłanek wskazanych w art. 62 ustawy.
9. Zmiana numerów rachunków bankowych Beneficjenta wskazanych w § 2 pkt 21 nie wymaga aneksowania Umowy. Niezwłocznie po zmianie wskazanych w Umowie rachunków bankowych Beneficjent informuje o tym fakcie Instytucję Wdrażającą składając oświadczenie którego wzór stanowi **załącznik nr 8** do Umowy. Oświadczenie jest skuteczne z chwilą jego doręczenia Instytucji Wdrażającej.
10. Zmiana działań informacyjnych i promocyjnych, określonych w **załączniku nr 7** do Umowy, nie wymaga aneksowania Umowy. Wystarczające jest wyrażenie zgody na tę zmianę przez Instytucję Wdrażającą nie później niż na etapie zatwierdzania wniosku o płatność obejmującego tę zmianę, pod rygorem uznania wydatków za niekwalifikowane w całości lub części. Wniosek o zmianę i stanowisko w sprawie zgody Instytucji Wdrażającej następuje za pośrednictwem SL2021.
11. Z uwzględnieniem ust. 12 i 13, w przypadku, o którym mowa w § 4a ust. 1 lub 2, Beneficjent zobowiązany jest bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie 90 dni od dnia pozyskania nowych decyzji administracyjnych, do przedłożenia lub zmiany Harmonogramu uzyskiwania decyzji administracyjnych. Przedłożenie Harmonogramu uzyskiwania decyzji administracyjnych wymaga aneksowania Umowy.³⁷
12. Zmiana terminów wynikających z Harmonogramu Projektu lub Harmonogramu uzyskiwania decyzji administracyjnych³⁸, nie powodująca wydłużenia okresu realizacji Projektu:
 - 1) do 3 miesięcy może wystąpić jednorazowo i nie wymaga zgody Instytucji Wdrażającej,
 - 2) każda kolejna zmiana terminów o okres do 3 miesięcy lub powyżej 3 miesięcy wymaga zgody Instytucji Wdrażającej wyrażonej nie później, niż na etapie zatwierdzania wniosku o płatność obejmującego tę zmianę, pod rygorem uznania wydatków za niekwalifikowane w całości lub w części.

³⁷ Dotyczy sytuacji, w których zastosowanie ma § 4a. W pozostałych przypadkach ustęp należy wykreślić.

³⁸ Należy wykreślić jeżeli wykreśleniu podlega § 4a. W przypadku, w którym § 4a nie podlega wykreśleniu, zawarte w Umowie postanowienia odnoszące się do Harmonogramu uzyskiwania decyzji administracyjnych mają zastosowanie w sytuacjach, w których zaistnieją okoliczności określone w ust. 11.

Zmiana powinna być przez Beneficjenta uzasadniona i nie wymaga aneksowania Umowy. Instytucja Wdrażająca ustosunkowuje się do zmian zaproponowanych przez Beneficjenta bez zbędnej zwłoki, uzasadniając swoje stanowisko w razie odmowy ich uwzględnienia. Wniosek o zmianę i stanowisko w sprawie zgody Instytucji Wdrażającej następuje za pośrednictwem SL2021.

13. Zmiana terminów wynikających z Harmonogramu Projektu lub Harmonogramu uzyskiwania decyzji administracyjnych³⁹, która powodowałaby wydłużenie okresu realizacji Projektu, wymaga zgody Instytucji Wdrażającej wyrażonej nie później, niż na etapie zatwierdzania wniosku o płatność obejmującego tę zmianę, pod rygorem uznania wydatków za niekwalifikowane w całości lub w części, po uzyskaniu przez Instytucję Wdrażającą pozytywnej opinii IP i aneksowania Umowy, w tym odpowiedniej zmiany § 7 ust. 4. Beneficjent jest zobowiązany wystąpić z wnioskiem o wydłużenie okresu realizacji Projektu nie później niż 30 dni przed upływem terminu określonego w § 7 ust. 4 Umowy. Wniosek o zmianę i stanowisko w sprawie zgody Instytucji Wdrażającej następuje za pośrednictwem SL2021. Wyrażenie przez Instytucję Wdrażającą zgody nie ma charakteru wiążącego i ostatecznego, a zmiana dla swojej skuteczności wymaga złożenia przez obie Strony zgodnych oświadczeń woli w formie aneksu.
14. Niewykonanie wskaźników Projektu, rozumiane jako ich nieosiągnięcie lub niezachowanie, może stanowić przesłankę do stwierdzenia nieprawidłowości oraz skutkować nałożeniem korekty finansowej. Zasady określone w § 11 ust. 5 - 12 regulują stosowany przez Instytucję Wdrażającą sposób weryfikacji osiągnięcia wskaźników Projektu.
15. Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu zgodnie z dokumentem Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027 (zwanym dalej „Standardy dostępności”), stanowiącym załącznik do *Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027*. W przypadku stwierdzenia naruszeń Standardów dostępności Instytucja Wdrażająca może zobowiązać Beneficjenta do realizacji działań naprawczych, wskazując termin na ich wdrożenie. W przypadku braku realizacji lub nieskutecznej realizacji przez Beneficjenta wskazanych działań naprawczych, Instytucja Wdrażająca może uznać część wydatków w Projekcie za niekwalifikowalne. Oświadczenie o uznaniu części wydatków w Projekcie za niekwalifikowalne wraz z uzasadnieniem Instytucja Wdrażająca przekaze Beneficjentowi. Stanowisko Instytucji Wdrażającej w powyższym zakresie jest wiążące dla Beneficjenta.
16. Beneficjent realizuje Projekt zgodnie z własnymi procedurami kontroli wewnętrznej adekwatnymi do wielkości podmiotu i rodzaju projektu, zgodnymi z zasadami obowiązującymi w systemie realizacji FENIKS, m.in w zakresie:
 - 1) weryfikacji i potwierdzania wykonania robót, usług, dostaw, za które dokonywane są płatności oraz ich zgodności z zawartymi umowami,

³⁹ Należy wykreślić jeżeli wykreśleniu podlega § 4a. W przypadku, w którym § 4a nie podlega wykreśleniu, zawarte w Umowie postanowienia odnoszące się do Harmonogramu uzyskiwania decyzji administracyjnych mają zastosowanie w sytuacjach, w których zaistnieją okoliczności określone w ust. 11.

- 2) weryfikacji i poświadczania wydatków włączanych do składanych wniosków o płatność.

Ustanowienie⁴⁰, zmiana lub uchylenie procedur w zakresie zawierania umów związanych z realizacją projektu wymagają akceptacji Instytucji Wdrażającej.

17. Beneficjent zobowiązuje się wprowadzić i stosować w trakcie realizacji Projektu jak i okresie trwałości Projektu, o którym mowa w art. 65 rozporządzenia nr 2021/1060 odpowiednie działania zapobiegające konfliktowi interesów. W przypadku zidentyfikowania konfliktu interesów lub podejrzenia konfliktu interesów Beneficjent informuje o tym fakcie Instytucję Wdrażającą w terminie 7 dni od dnia powzięcia informacji o okolicznościach powodujących lub mogących powodować konflikt interesów, wskazując w zawiadomieniu podjęte środki zaradcze mające na celu zapobieżenie ewentualnej szkody lub naprawienie szkody spowodowanej przez konflikt interesów.
18. Beneficjent zobowiązuje się do stosowania wysokich standardów uczciwości i etycznego postępowania we wszystkich procesach związanych z realizacją Projektu.
19. W terminie 30 dni od dnia zawarcia Umowy Beneficjent zobowiązuje się upublicznić, co najmniej na swojej stronie internetowej pod adresem www.ckps.lasy.gov.pl ~~– co najmniej poprzez~~⁴¹, informacje o funkcjonowaniu mechanizmu umożliwiającego sygnalizowanie o potencjalnych nieprawidłowościach lub nadużyciach finansowych, tj. opracowanego i udostępnionego przez IZ narzędzia informatycznego umożliwiającego przekazanie informacji o podejrzeniu wystąpienia nieprawidłowości lub nadużycia finansowego, w szczególności przez:
 - 1) specjalny adres e-mail lub
 - 2) elektroniczny system zgłoszeń za pośrednictwem dedykowanej strony internetowej.

Zmiana miejsca publikacji przez Beneficjenta informacji o funkcjonowaniu ww. mechanizmu nie wymaga aneksowania Umowy. Niezwłocznie po zmianie miejsca publikacji Beneficjent informuje o tym fakcie Instytucję Wdrażającą składając oświadczenie.

20. Beneficjent zobowiązany jest do poinformowania swoich pracowników, wykonawców oraz zamieszczenia na czas realizacji Projektu w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie Beneficjenta związanej z realizacją Projektu informacji o funkcjonowaniu mechanizmu o którym mowa w ust. 19. Beneficjent zobowiązany jest zaniechać podejmowania działań odwetowych wobec swoich pracowników, wykonawców jak

⁴⁰ Jeżeli procedury w zakresie zawierania umów związanych z realizacją Projektu były przedmiotem weryfikacji Instytucji Wdrażającej na etapie oceny wniosku o dofinansowanie i zostały przez nią zaakceptowane, nie wymagają osobnej akceptacji na etapie realizacji Umowy. W takiej sytuacji akceptacji w trakcie realizacji Umowy podlegają jedynie zmiany lub uchylenie tych procedur.

⁴¹ Należy wskazać adres strony internetowej Beneficjenta. Opcjonalnie (jeśli byłoby to zasadne) można wskazać także inne adresy stron internetowych na których zostanie upubliczniona informacja o mechanizmie. Jeśli Beneficjent nie posiada własnej strony internetowej, wówczas uzgadnia miejsce upublicznienia informacji o mechanizmie z instytucją podpisującą umowę o dofinansowanie. Treść Umowy uzupełniana jest o uzgodnione miejsce publikacji. W przypadku, gdy publikacja odbywa się w inny sposób niż na stronie internetowej, odniesienie do strony internetowej należy wykreślić.

również innych osób powiązanych z realizowanym Projektem, które w dobrej wierze przekazały informację o możliwości wystąpienia nieprawidłowości lub nadużycia finansowego.

21. Beneficjent jest zobowiązany upublicznić, w sposób i w terminie wskazanych w ust. 19 oraz 20, informację o możliwości zgłaszania do IZ, IP lub Instytucji Wdrażającej podejrzenia o niezgodności Projektu lub działań Beneficjenta z KPON lub KPP. Sygnały, zgłoszenia lub skargi dotyczące wystąpienia niezgodności Projektu z postanowieniami KPP lub KPON mogą przekazywać osoby fizyczne (uczestnicy projektu lub ich pełnomocnicy i przedstawiciele), instytucje uczestniczące we wdrażaniu funduszy Unii Europejskiej, strona społeczna (stowarzyszenia, fundacje), za pomocą (zgłoszenie w każdej z poniższych form odnosi takie skutki, jakby było przekazane w formie pisemnej):

- 1) poczty tradycyjnej - w postaci przesyłki listowej na adres ministerstwa: Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa lub Ministerstwo Klimatu i Środowiska, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa lub Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, ul. Konstruktorska 3a, 02-673 Warszawa,
- 2) skrzynki nadawczej e-PUAP Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej lub Ministerstwa Klimatu i Środowiska lub Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- 3) formularza internetowego e-Nieprawidłowości, dostępnego na stronie www.feniks.gov.pl,
- 4) mechanizmu sygnalistycznego rozumianego jako dedykowany adres e-mail: rownosc.feniks@mfipr.gov.pl lub naduzycia.feniks@mfipr.gov.pl,
- 5) doręczenia osobistego do kancelarii Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa lub kancelarii Ministerstwa Klimatu i Środowiska, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa lub kancelarii Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, ul. Konstruktorska 3a, 02-673 Warszawa.

22. Beneficjent jest zobowiązany do:

- 1) rzetelnego oszacowania ryzyka wystąpienia nadużyć finansowych w związku z realizacją Projektu oraz opracowania skutecznych i proporcjonalnych środków przeciwdziałania wystąpieniu nadużyć finansowych,
- 2) udokumentowania prowadzenia analizy ryzyka wystąpienia nadużyć finansowych w związku z realizacją Projektu (według wzoru stanowiącego załącznik do Poradnika w zakresie przeciwdziałania nadużyciom finansowym wydany przez IZ lub przy wykorzystaniu własnego narzędzia). Gdy Beneficjent realizuje więcej niż jeden projekt w ramach FEniKS, dla którego zobowiązany jest do udokumentowania prowadzenia analizy ryzyka wystąpienia nadużyć finansowych, wtedy wystarczającym będzie przygotowanie zbiorczej analizy ryzyka wystąpienia nadużyć finansowych dla tych projektów⁴².

⁴² Pkt 2 należy usunąć w przypadku Projektu, którego planowany całkowity koszt realizacji wynosi mniej niż 10 000 000 zł. Obowiązek udokumentowania prowadzenia analizy ryzyka wystąpienia

23. Beneficjent zobowiązuje się do udziału i współpracy w ramach paktu uczciwości, w przypadku podjęcia przez IZ decyzji o objęciu Projektu monitoringiem przez społecznego obserwatora w ramach paktu uczciwości. Warunki i zasady współpracy w ramach paktu uczciwości zostaną określone w odrębnym porozumieniu.
24. Beneficjent zobowiązuje się do uwzględnienia w finansowanych w ramach Projektu umowach w sprawie zamówienia na wykonanie robót budowlanych o wartości co najmniej 10 000 000 zł, zawartych w wyniku rozstrzygnięcia postępowań o udzielenie zamówienia wszczętych po dniu zawarcia Umowy, zobowiązania wykonawców co najmniej do:
- 1) zapobiegania i przeciwdziałania konfliktowi interesów,
 - 2) zachowania wysokich standardów uczciwości i etycznego postępowania we wszystkich procesach związanych z realizacją umowy w sprawie zamówienia,
 - 3) przeciwdziałania znikom przetargowym,
 - 4) zamieszczenia na stronie internetowej wykonawcy⁴³ i poinformowania jego pracowników o mechanizmie, o którym mowa w ust. 19.
25. Instytucja Wdrażająca może weryfikować działania podejmowane przez Beneficjenta o których mowa w ust. 16–24. W przypadku stwierdzenia, że podejmowane działania i środki są niewystarczające lub nieskuteczne w stosunku do stwierdzonego ryzyka Instytucja Wdrażająca może zobowiązać Beneficjenta do zastosowania dodatkowych środków niezbędnych do ograniczenia przedmiotowego ryzyka.
- ~~26. Beneficjent informuje Instytucję Wdrażającą, w terminie 14 dni od dnia zawarcia Umowy, o ustanowieniu Pełnomocnika ds. Projektu, który będzie osobą właściwą do reprezentowania Beneficjenta w kontaktach z Instytucją Wdrażającą w sprawach związanych z realizacją Umowy. Beneficjent zobowiązany jest poinformować przy tym o zakresie umocowania Pełnomocnika ds. Projektu, a w szczególności czy jest on uprawniony do składania oświadczeń woli w przedmiocie zmiany Umowy, a jeżeli tak, to w jakim zakresie. Beneficjent niezwłocznie informuje o zmianie osoby Pełnomocnika ds. Projektu lub o zmianie zakresu jego umocowania, nie później jednak niż w terminie 14 dni od takiej zmiany. Dotyczy to również przypadku odwołania Pełnomocnika ds. Projektu bez powołania nowego.⁴⁴~~
27. Beneficjent jest zobowiązany do przekazywania Instytucji Wdrażającej lub podmiotom przez nią wskazanym, na każde wezwanie, wszelkich informacji i wyjaśnień związanych z realizacją Projektu, w tym także do przedkładania oryginałów dokumentów lub ich poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii, w szczególności dokumentów rozliczeniowych dotyczących wydatków kwalifikowalnych, w terminach wskazanych przez Instytucję Wdrażającą lub te podmioty. Powyższe zobowiązanie nie

nadużyć finansowych dotyczy Beneficjenta, którego Projekt, w zakresie planowanego całkowitego kosztu realizacji Projektu wynosi co najmniej 10 000 000 zł. Jeśli w trakcie realizacji Projektu jego całkowity koszt realizacji ulegnie zwiększeniu, w konsekwencji czego koszt ten wyniesie 10 000 000 zł lub więcej, wówczas Beneficjent nie ma obowiązku udokumentowania prowadzenia analizy ryzyka wystąpienia nadużyć finansowych dla Projektu.

⁴³ Jeśli wykonawca nie posiada własnej strony internetowej, wówczas uzgadnia miejsce upublicznienia informacji o mechanizmie z Beneficjentem.

⁴⁴ Należy wykreślić jeśli nie dotyczy

dotyczy sytuacji, gdy w ocenie Instytucji Wdrażającej lub podmiotów przez nią wskazanych, odmowa przekazania informacji i wyjaśnień oraz przedłożenia dokumentów jest uzasadniona.

28. Strony zobowiązują się do udzielania bez zbędnej zwłoki w formie pisemnej odpowiedzi na wszelkie wzajemne zapytania i wystąpienia dotyczące realizacji Umowy.
29. Beneficjent nie może przenieść na inny podmiot praw lub obowiązków wynikających z Umowy bez uprzedniej zgody Instytucji Wdrażającej. Wniosek i stanowisko w sprawie zgody Instytucji Wdrażającej sporządzane są w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
30. Beneficjent ponosi wyłączną odpowiedzialność wobec osób trzecich za szkody powstałe w związku z realizacją Projektu. Ilekroć osoba trzecia, w związku z realizacją Projektu wystąpi z roszczeniem wobec Instytucji Wdrażającej, IP lub IZ Beneficjent zobowiązuje się zwolnić Instytucję Wdrażającą, IP lub IZ z wszelkiej odpowiedzialności, w tym pokrycia szkody powstałej w związku z realizacją Projektu.
31. Niezależnie od tego, czy Beneficjent upoważni inny podmiot do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych, Beneficjent zawsze pozostaje jedynym podmiotem odpowiedzialnym za:
 - 1) prawidłową realizację Projektu względem Instytucji Wdrażającej, w tym za prawidłowość całości wydatków kwalifikowalnych, które są ponoszone w ramach Projektu, uprawnionym do kontaktowania się z Instytucją Wdrażającą oraz składania wniosków o płatność i otrzymywania dofinansowania,
 - 2) zapewnienie trwałości Projektu zgodnie z art. 65 rozporządzenia nr 2021/1060.

§ 4a.⁴⁵

Wymogi dotyczące decyzji administracyjnych związanych z ochroną środowiska

1. Beneficjent zobowiązuje się do doręczenia Instytucji Wdrażającej dokumentów⁴⁶ w wersji elektronicznej (w formie wskazanej przez IW)¹⁾, w szczególności:
 - 1) decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
 - 2) postanowienia/opinii Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
 - 3) postanowienia/opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska,
 - 4) postanowienia/opinii Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie,
 - 5) streszczenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w języku niespecjalistycznym, a na żądanie Instytucji Wdrażającej całego raportu OOS,
 - 6) informacji organu o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania inwestycji na środowisko i udziale społeczeństwa w ocenie oddziaływania na środowisko,
 - 7) decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego,

⁴⁵ Należy wykreślić jeśli nie dotyczy.

⁴⁶ Jeśli będą wymagane dla danej inwestycji

- 8) stanowiska/decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na zgłoszenie działań obejmujących roboty ziemne mogące zmienić warunki wodne lub wodno-glebowe (art. 118 ustawy o ochronie przyrody),
- 9) pozwolenia wodnoprawnego/stanowiska organu na zgłoszenie wodnoprawne,
- 10) decyzji budowlanej/stanowiska organu na zgłoszenie robót budowlanych / dokumentów potwierdzających zgłoszenie robót budowlanych / informacji o braku konieczności uzyskania decyzji budowlanej,
- 11) deklaracji organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000 – załącznik nr 1_OOŚ,
- 12) informacji organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną – załącznik nr 2_OOŚ, wydawanej na podstawie Porozumienia z dnia 20.05.2024 r.
- 13) dokumentów uzyskanych w trakcie ponownej oceny oddziaływania na środowisko (m.in. postanowienia RDOŚ, postanowienia PPIS, postanowienia PGW Wody Polskie)
- 14) dokumentów wymaganych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. 2024, poz. 1478),
- 15) informacji na temat udziału społeczeństwa w postępowaniu zmierzającym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach od organu wydającego przedmiotową decyzję w ramach przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko,

w terminie/-ach określonym/-ych w Harmonogramie uzyskiwania decyzji administracyjnych stanowiącym **załącznik nr 9** do Umowy.

2. Przed przekazaniem Instytucji Wdrażającej dokumentów wymienionych ust. 1 Beneficjent sprawdza ich zgodność z wymaganiami prawa dotyczącego ochrony środowiska, w szczególności:
 - a) ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2024, poz. 1112),
 - b) ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. 2024 poz. 54)
 - c) ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. 2024, poz. 1478),
 - d) ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. 2024, poz. 1087).
 oraz dokonuje ich akceptacji w formie tabeli weryfikacyjnej do przedkładanej Instytucji Wdrażającej dokumentacji.
3. Instytucja Wdrażająca zobowiązuje się do niezwłocznej weryfikacji zgodności otrzymanej dokumentacji, o której mowa w ust. 1 z przepisami ochrony środowiska wymienionymi w ust. 2, Weryfikacji podlega pełna dokumentacja, umożliwiającą ocenę zgodności projektu z ww. przepisami. Instytucja Wdrażająca zobowiązuje się powiadomić Beneficjenta o wynikach weryfikacji nie później niż w terminie 14 dni od dnia jej zakończenia.
4. W przypadku stwierdzenia przez Instytucję Wdrażającą uchybień w uzyskanej przez Beneficjenta dokumentacji skutkujących stwierdzeniem jej niezgodności z przepisami aktów prawnych wymienionych w ust. 2, Instytucja Wdrażająca zobowiązuje się wskazać rodzaj uchybienia oraz wezwać Beneficjenta do jego usunięcia w terminie wskazanym przez Instytucję Wdrażającą.
5. Instytucja Wdrażająca wstrzymuje przekazanie dofinansowania, o którym mowa w § 6 ust. 1 Umowy w zakresie wydatków związanych z inwestycją realizowaną na podstawie decyzji budowlanej do czasu potwierdzenia przez Instytucję Wdrażającą zgodności uzyskanej przez Beneficjenta decyzji budowlanej z wymogami aktów prawnych wymienionych w ust. 2 oraz przedłożenia przez Beneficjenta oświadczenia potwierdzającego zgodność procesu

realizacji inwestycji z warunkami określonymi w wydawanych dla inwestycji decyzji administracyjnych.

6. Po zakończeniu realizacji inwestycji Beneficjent zobowiązany jest do przedłożenia Instytucji Wdrażającej oświadczenia potwierdzającego zgodność realizacji zadań z warunkami określonymi w wydanych decyzjach i innych dokumentach administracyjnych.
7. Wymóg przedłożenia oświadczenia o zgodności realizacji zadań z warunkami określonymi w wydanych decyzjach i innych dokumentach administracyjnych oraz zasadą DNSH nie dotyczy wydatków związanych z pracami przygotowawczymi poprzedzającymi uzyskanie decyzji budowlanej, w szczególności wydatków za sporządzenie dokumentacji projektowo-środowiskowej, za prace inwentaryzacyjne
8. W przypadku niedoręczenia Instytucji Wdrażającej dokumentów, o których mowa w ust. 1 lub nieusunięcia uchybień o których mowa w ust.4 Instytucja Wdrażająca może wskazać wydatki poniesione w ramach właściwych zadań jako niekwalifikowalne albo odstąpić od umowy odpowiednio w terminie 90 dni od dnia upływu terminu/-ów określonego/-ych w Harmonogramie uzyskiwania decyzji administracyjnych lub bezskutecznego upływu terminu określonego w wezwaniu, o którym mowa w ust. 4.
9. Instytucja Wdrażająca, IP i IZ nie ponoszą odpowiedzialności wobec Beneficjenta i osób trzecich za szkodę wynikającą z odstąpienia Umowy w przypadku, o którym mowa w ust. 8.
10. Ilekroć osoba trzecia wystąpi z roszczeniem wobec Instytucji Wdrażającej, IP lub IZ w związku z zaistnieniem okoliczności, o których mowa w ust. 8, Beneficjent zobowiązuje się zwolnić Instytucję Wdrażającą, IP lub IZ z wszelkiej odpowiedzialności, w tym pokrycia szkody powstałej w związku z realizacją Projektu.

§ 4c⁴⁷

Wymogi związane z oceną potwierdzenia realizacji Projektu zgodnie z zasadą DNSH

1. Beneficjent zapewnia zgodność Projektu z zasadą DNSH. Beneficjent zobowiązany jest do bieżącego gromadzenia informacji, danych oraz dokumentacji, które stanowią potwierdzenie realizacji Projektu zgodnie z zasadą DNSH.
2. Beneficjent zobowiązuje się do opracowywania okresowego sprawozdania potwierdzającego realizację Projektu zgodnie z zasadą DNSH w okresie realizacji Projektu każdorazowo w terminie do 31 stycznia każdego roku za rok poprzedzający oraz złożenia raportu końcowego najpóźniej wraz z wnioskiem o płatność końcową. W okresowym sprawozdaniu i raporcie końcowym Beneficjent powinien przedstawić wykaz dowodów potwierdzających zawarte w ww. dokumentach informacje.
3. Raport końcowy, o którym mowa w ust. 2, zawierał będzie w szczególności podsumowanie informacji dotyczących zgodności Projektu z zasadą DNSH oraz informacje, o zgodności z zasadą DNSH, w zakresie działań, których realizacja odbywać się będzie na etapie eksploatacji Projektu.
4. Niezależnie od dokumentów wskazanych w ust. 2 Beneficjent na wezwanie Instytucji Wdrażającej przekazuje niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 14 dni, informacje, dane oraz dokumentację o których mowa w ust.1.

⁴⁷ Należy wykreślić jeśli nie dotyczy.

5. Przekazanie, o którym mowa w ust. 4, może nastąpić poprzez udzielenie dostępu do elektronicznej bazy danych zawierającej informacje, dane oraz dokumentację o których mowa w ust. 1 i 2.

§ 5.

Wartość Projektu i źródła finansowania

1. Planowany całkowity koszt realizacji Projektu wynosi **511 560 000,00 PLN** (słownie: **pięćset jedenaście milionów pięćset sześćdziesiąt tysięcy PLN**).
2. Maksymalna kwota wydatków kwalifikowalnych wynosi **405 670 000,00 PLN** (słownie: **czteryście pięć milionów sześćset siedemdziesiąt tysięcy PLN**).
3. ~~Kwota, o której mowa w ust. 2 została obliczona w oparciu o lukę finansową zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie wynoszącą ..., odniesioną do oszacowanych przez Beneficjenta kosztów spełniających warunki kwalifikowalności wydatków oraz mającymi zastosowanie przepisami dotyczącymi pomocy publicznej wskazanych we wniosku o dofinansowanie w wysokości.../zryczałtowaną stawkę dochodu wynoszącą ... ,odniesioną do oszacowanych przez Beneficjenta kosztów spełniających warunki kwalifikowalności wydatków oraz mającymi zastosowanie przepisami dotyczącymi pomocy publicznej wskazanych we wniosku o dofinansowanie w wysokości...~~^{48 49}
4. Wydatki wykraczające poza maksymalną kwotę wydatków kwalifikowalnych, określoną w ust. 2, w tym wydatki wynikające ze wzrostu kosztu całkowitego realizacji Projektu po zawarciu Umowy, są ponoszone przez Beneficjenta i są wydatkami niekwalifikowalnymi.
5. Beneficjent jest zobowiązany do zapewnienia sfinansowania wszelkich wydatków niekwalifikowalnych niezbędnych dla realizacji Projektu w pełnym zakresie.

§ 5a⁵⁰.

Partnerstwo publiczno-prywatne

1. ~~Beneficjent zobowiązuje się do niezwłocznego powiadomienia Instytucji Wdrażającej o wyborze partnera prywatnego.~~
2. ~~Beneficjent, po wyborze partnera prywatnego, zobowiązuje się do niezwłocznego dostarczenia do Instytucji Wdrażającej zaktualizowanych dokumentów, tj. studium wykonalności, modelu finansowego oraz wszelkich zawartych umów potwierdzających posiadanie środków na współfinansowanie projektu (zarówno kosztu netto i brutto) w celu dokonania ich weryfikacji przez Instytucję Wdrażającą, a także dostarczenia wskazanych przez Instytucję Wdrażającą dokumentów niezbędnych do potwierdzenia dopuszczalności pomocy publicznej.~~
3. ~~Instytucja Wdrażająca powiadomi Beneficjenta o weryfikacji złożonych dokumentów, o których mowa w ust. 2. W przypadku zaistnienia konieczności ponownego uzupełnienia lub poprawienia dokumentacji, o której mowa w ust. 2, Beneficjent~~

⁴⁸ Niepotrzebne wykreślić.

⁴⁹ Należy wykreślić ustęp jeżeli nie dotyczy.

⁵⁰ Postanowienie dotyczy projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego. W pozostałych przypadkach należy wykreślić.

~~zobowiązuje się do przedstawienia uzupełnionej lub poprawionej dokumentacji w terminie 14 dni od dnia doręczenia pisemnego wezwania Instytucji Wdrażającej.~~

- ~~4. Instytucja Wdrażająca wstrzymuje wypłatę dofinansowania, o którym mowa w § 6 ust. 1 Umowy, do czasu ostatecznego potwierdzenia pozytywnej weryfikacji dokumentacji, o której mowa w ust. 2, oraz uzgodnienia ostatecznego sposobu zabezpieczenia dotacji. Jeżeli dofinansowanie stanowi pomoc publiczną i wymaga notyfikacji Komisji Europejskiej, pozytywna weryfikacja Instytucji Wdrażającej uzależniona będzie od wydania przez Komisję Europejską decyzji w sprawie zatwierdzenia pomocy indywidualnej.~~
- ~~5. W przypadku negatywnej weryfikacji przez Instytucję Wdrażającą złożonej przez Beneficjenta dokumentacji, o której mowa w ust. 2, lub braku uzupełnienia lub poprawienia dokumentacji, o których mowa w ust. 3, Instytucja Wdrażająca może odstąpić od Umowy w formie pisemnej pod rygorem nieważności odpowiednio w terminie ... dni od dnia:
 - ~~1) powiadomienia Beneficjenta o negatywnej weryfikacji złożonej przez niego dokumentacji,~~
 - ~~2) bezskutecznego upływu terminu określonego w wezwaniu o którym mowa w ust. 3 zdanie 2~~~~-nie później jednak niż do dnia 31.12.2029 r.~~~~

§ 6.

Wysokość dofinansowania

1. Beneficjentowi udzielone zostanie dofinansowanie na realizację Projektu, obliczone przy uwzględnieniu stopy dofinansowania Projektu⁵¹, w kwocie nie większej niż **323 359 557,00 PLN** (słownie: **trzysta dwadzieścia trzy miliony trzysta pięćdziesiąt dziewięć tysięcy pięćset pięćdziesiąt siedem PLN**), w tym **0 %** tej kwoty tytułem dotacji celowej oraz **100 %** tej kwoty tytułem płatności. Kwota dofinansowania jest uzależniona od wartości wydatków kwalifikowalnych poniesionych w toku realizacji projektu i zatwierdzonych przez Instytucję Wdrażającą zgodnie z dokumentami obowiązującymi w systemie realizacji FENIKS.
2. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości kwota wskazana w ust. 1 ulega pomniejszeniu, o kwotę wydatków poniesionych nieprawidłowo podlegającą zwrotowi (bez odsetek), określoną zgodnie z:
 - 1) § 18 ust. 3 i 5, z chwilą dokonania zwrotu,
 - 2) § 18 ust. 6, w chwili kiedy decyzja o zwrocie stanie się ostateczna.
3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 oraz w § 19 ust. 7 Instytucja Wdrażająca dokona niezwłocznie ponownego obliczenia maksymalnej kwoty wydatków kwalifikowanych, o której mowa w § 5 ust. 2. Strony oświadczają, że zmiana wysokości maksymalnej kwoty wydatków kwalifikowalnych dokonywana jest w tym przypadku w drodze jednostronnego oświadczenia woli Instytucji Wdrażającej, które jest wiążące dla Beneficjenta. Instytucja Wdrażająca poinformuje Beneficjenta w formie pisemnej o zmianie wysokości maksymalnej kwoty wydatków kwalifikowalnych wzywając go

⁵¹ Stopę dofinansowania Projektu stanowi iloraz kwoty dofinansowania Projektu i maksymalnej kwoty wydatków kwalifikowalnych (po uwzględnieniu ewentualnej luki finansowej w Projekcie) pomnożony przez 100%.

jednocześnie do odpowiedniej zmiany Harmonogramu Projektu.

- ~~4. Z zastrzeżeniem ust. 5⁵², w celu uniknięcia podwójnego finansowania, bezzwrotne środki publiczne, które zostały przekazane Beneficjentowi na przygotowanie lub realizację części lub całości zakresu rzeczowego Projektu, na podstawie innej umowy lub umów, zostają uwzględnione jako dofinansowanie Projektu i zostaną rozliczone we wnioskach o płatność tak jak zaliczka otrzymana na dofinansowanie Projektu⁵³.~~
5. Beneficjent może otrzymać bezzwrotne środki publiczne na podstawie innej umowy lub umów na finansowanie wkładu własnego Beneficjenta w Projekt do wysokości **82 310 443,00 PLN (słownie osiemdziesiąt dwa miliony trzysta dziesięć tysięcy czterysta czterdzieści trzy PLN)**⁵⁴. Środki te nie będą traktowane jako dofinansowanie, jeśli w umowie, na podstawie której zostały przekazane, jest wskazane, że dotyczą finansowania wkładu własnego Beneficjenta w Projekt.⁵⁵

~~§ 6a~~⁵⁶

Waloryzacja dofinansowania stanowiącego pomoc publiczną

- ~~1. Instytucja Wdrażająca, pod warunkiem dostępności środków, może zwiększyć kwotę dofinansowania Projektu, jeżeli wynika to z nieprzewidywalnego na etapie opracowania wniosku o dofinansowanie wzrostu wartości wydatków kwalifikowalnych Projektu, któremu przy zachowaniu należytej staranności nie można było zapobiec.~~
- ~~2. Przez nieprzewidywalny wzrost wartości wydatków kwalifikowalnych Projektu, o którym mowa w ust. 1, należy rozumieć wzrost kosztów realizacji Projektu powiązany ze wzrostem wartości wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych /.....⁵⁷ o więcej punktów procentowych⁵⁸ niż prognozowany~~

⁵² Należy wykreślić wyrażenie „z zastrzeżeniem ust. 5” w przypadku wykreślenia ust. 5 z powodu braku zastosowania.

⁵³ Należy wykreślić w przypadku wystąpienia pomocy publicznej.

⁵⁴ Należy wpisać kwotę, która będzie stanowiła wkład własny Beneficjenta.

⁵⁵ Należy wykreślić w przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub w przypadku gdy ustęp nie będzie miał zastosowania. W takim przypadku należy również wykreślić z Umowy definicję wkładu własnego.

⁵⁶ Postanowienie, którego zastosowaniu decyduje instytucja przeprowadzającą nabór wniosków (w razie braku woli zastosowania § 6a ulega wykreśleniu), dotyczy projektów, w przypadku których dofinansowanie stanowi pomoc publiczną wymagającą wykazania tzw. efektu zachęty. Udzielenie takiej pomocy musi wiązać się ze spełnieniem wszystkich pozostałych (innych niż spełnienie efektu zachęty w sposób pierwotny), mających zastosowanie w danym przypadku, warunków określonych we właściwym akcie prawnym np. w ogólnym rozporządzeniu w sprawie wyłączeń grupowych (blokowych). Klauzula nie może być stosowana w przypadku, gdy rozporządzenie to ogranicza maksymalną kwotę pomocy, a nie tylko jej intensywność.

⁵⁷ Można skorzystać z innego wskaźnika, niż wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych, jednak tylko wówczas, gdy jest on równie obiektywny, jak wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych. Zaleca się, żeby dla danego naboru został określony jeden wskaźnik dla wszystkich beneficjentów. Niepotrzebne należy wykreślić. Należy pozostawić wybrany wskaźnik.

⁵⁸ Liczba punktów procentowych jest ustalona przez instytucję przeprowadzającą nabór wniosków i uwzględniona w treści klauzuli dotyczącej waloryzacji dofinansowania zawartej w odpowiednich dokumentach związanych ze spełnieniem efektu zachęty, w szczególności we wniosku o dofinansowanie.

~~średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych /
.....⁵⁹~~

- ~~3. Odpowiednich obliczeń dokonuje się na podstawie danych o wybranym w chwili składania wniosku o zwiększenie kwoty dofinansowania Projektu, prognozowanym średniorocznym wskaźniku cen towarów i usług konsumpcyjnych /⁶⁰ publikowanym przez⁶¹.~~
- ~~4. Zwiększenie kwoty dofinansowania, o której mowa w ust. 1, jest dopuszczalne, jeżeli bez jej podwyższenia Projekt:
a) nie może zostać zrealizowany, albo
b) nie może zostać zrealizowany w takim samym zakresie lub na takich samych warunkach, jak było to początkowo planowane we wniosku o dofinansowanie.~~
- ~~5. Beneficjent jest zobowiązany wykazać przyczyny i poziom nieprzewidywalnego wzrostu kosztów realizacji Projektu we wniosku o zwiększenie kwoty dofinansowania Projektu, z zastosowaniem wskaźnika wzrostu kosztów cen towarów i usług konsumpcyjnych /⁶², o którym mowa w ust. 2 i 3. We wniosku tym Beneficjent jest zobowiązany wykazać wysoce prawdopodobne i spodziewane zaistnienie skutku braku zwiększenia kwoty dofinansowania określonego w ust. 4.~~
- ~~6. Zwiększenie kwoty dofinansowania nie może prowadzić do zmiany zakresu przedmiotowego, charakteru ani celów Projektu. Intensywność pomocy nie może zostać zwiększona.~~
- ~~7. Kwota dofinansowania wskazana w § 6 ust.1 nie może zostać zwiększona o więcej niż ...%⁶³. Stopa dofinansowania pozostaje bez zmian. Całkowita kwota pomocy nie może przekraczać ...⁶⁴.~~
- ~~8. Zmiana Umowy poprzez uwzględnienie nieprzewidywalnego wzrostu kosztów realizacji Projektu wymaga dla swojej skuteczności złożenia przez obie Strony zgodnych oświadczeń woli w formie aneksu.~~

⁵⁹ Można skorzystać z innego wskaźnika, niż średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych, jednak tylko wówczas, gdy jest on równie obiektywny, jak średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych. Zaleca się, żeby dla danego naboru został określony jeden wskaźnik dla wszystkich beneficjentów. Niepotrzebne należy wykreślić. Należy pozostawić wybrany wskaźnik.

⁶⁰ Niepotrzebne należy wykreślić. Należy pozostawić wybrany wskaźnik.

⁶¹ Wybór właściwej niezależnej instytucji publikującej dane np. Narodowego Banku Polskiego, Ministerstwa Finansów, Komisji Europejskiej czy OECD należy do Instytucji Wdrażającej. Odpowiednio dotyczy to innych wskaźników, jeśli mają one zastosowanie.

⁶² Niepotrzebne należy wykreślić. Należy pozostawić wybrany wskaźnik.

⁶³ Wielkość ta jest ustalona przez instytucję przeprowadzającą nabór wniosków i uwzględniona w treści klauzuli dotyczącej waloryzacji dofinansowania zawartej w odpowiednich dokumentach związanych ze spełnieniem efektu zachęty, w szczególności we wniosku o dofinansowanie.

⁶⁴ Instytucja Wdrażająca wskazuje konkretną kwotę, powyżej której nie można zwiększyć kwoty dofinansowania, co służy spełnieniu warunku przewidzianego przez ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych, zgodnie z którym wniosek o pomoc powinien określać całkowitą kwotę pomocy.

§ 7.

Kwalifikowalność wydatków

1. Warunkiem uznania wydatków za kwalifikowalne jest poniesienie ich w związku z realizacją Projektu i zgodnie z postanowieniami Umowy oraz Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021 – 2027 oraz SzOP FEnIKS przez:

- 1) Beneficjenta lub
- 2) podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych, wskazany w Załączniku pn. Opis Projektu i zaakceptowany przez Instytucję Wdrażającą lub,
- 3) podmiot, który ponosił wydatki w przeszłości, wskazany we wniosku o dofinansowanie i zaakceptowany przez Instytucję Wdrażającą, jeśli podmiot ten nie jest upoważniony do ponoszenia wydatków w przyszłości.

Dokonując oceny kwalifikowalności wydatków ponoszonych przez podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych, o którym mowa w pkt 2 i 3, warunki kwalifikowalności wydatków skierowane do Beneficjenta stosuje się odpowiednio.

2. Na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru projektów przed wyborem Projektu do dofinansowania sprawdzeniu podlegała jedynie potencjalna kwalifikowalność wydatków w nim ujętych. Wybór Projektu i udzielenie Beneficjentowi dofinansowania na jego realizację nie oznacza, że wszystkie wydatki poniesione w związku z realizacją Projektu, które zostały przewidziane we wniosku o dofinansowanie, będą uznane za wydatki kwalifikowalne. Wydatek niespełniający warunków kwalifikowalności w dniu jego poniesienia⁶⁵, stanowi wydatek niekwalifikowalny, pomimo braku zakwestionowania kwalifikowalności wydatku przez właściwą instytucję na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru projektów przed wyborem Projektu do dofinansowania, z zastrzeżeniem § 4 ust. 3.
3. W terminie, o którym mowa w § 16 ust. 4, kwalifikowalność wydatku rozliczonego w ramach Projektu, może być przedmiotem ponownej weryfikacji przez Instytucję Wdrażającą i inne upoważnione podmioty. Brak uprzedniego zakwestionowania kwalifikowalności wydatku przez Instytucję Wdrażającą i inne upoważnione podmioty, nie stanowi okoliczności wyłączającej możliwość uznania za niekwalifikowalny wydatku przy ponownej weryfikacji ani podstawy kwestionowania wyniku tej oceny przez Beneficjenta.
4. Okres kwalifikowania wydatków rozpoczyna się w dniu **26 lipca 2024 r.** i kończy się w dniu **31 grudnia 2028 r.**
5. Beneficjent zobowiązany jest zakończyć realizację zakresu rzeczowego Projektu, wynikającego z wniosku o dofinansowanie, Opisu Projektu i Harmonogramu Projektu oraz rozpocząć fazę operacyjną Projektu w okresie kwalifikowania wydatków, o którym mowa w ust. 4 oraz przedłożyć wniosek o płatność końcową w terminie do 30 dni po upływie tego terminu.

⁶⁵ Warunki kwalifikowalności określone postanowieniami regulaminu wyboru projektów, SzOP FEnIKS 2021-2027, Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021 – 2027 a także przepisami prawa powszechnie obowiązującego.

6. Wydatki poniesione poza okresem kwalifikowania wydatków nie będą uznane za kwalifikowalne.
7. Podatek od towarów i usług (VAT) jest wydatkiem niekwalifikowalnym⁶⁶.
8. Jeżeli, zgodnie z ust. 7, VAT może stanowić wydatek kwalifikowalny w Projekcie, po spełnieniu warunków określonych w *Wytocznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*⁶⁷, to:
 - 1) w przypadku, gdy na dzień zawierania Umowy VAT spełnia warunki kwalifikowalności i jest deklarowany jako wydatek kwalifikowalny w Projekcie, przy zawieraniu Umowy Beneficjent potwierdza ten fakt składając oświadczenie⁶⁸ według wzoru stanowiącego **załącznik nr 10** do Umowy,
 - 2) w przypadku, gdy na dzień zawierania Umowy VAT nie spełnia warunków kwalifikowalności lub nie jest deklarowany jako wydatek kwalifikowalny w Projekcie, po spełnieniu warunków kwalifikowalności, Beneficjent jest zobowiązany złożyć oświadczenie według wzoru stanowiącego **załącznik nr 10** do Umowy nie później niż do czasu złożenia do Instytucji Wdrażającej pierwszego wniosku o płatność zawierającego VAT deklarowany jako wydatek kwalifikowalny,
 - 3) w przypadku, gdy VAT jest rozliczany jako wydatek kwalifikowalny w Projekcie, Beneficjent wraz z przedkładanym wnioskiem o płatność końcową jest zobowiązany złożyć oświadczenie według wzoru stanowiącego **załącznik nr 11** do Umowy.

Jeżeli w Projekcie wskazano inny podmiot/inne podmioty do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych niż Beneficjent, oświadczenia należy złożyć odrębnie w odniesieniu do każdego podmiotu. W odniesieniu do podmiotu, dla którego nie złożono wymaganego oświadczenia o kwalifikowalności VAT (do czasu jego złożenia), VAT nie stanowi wydatku kwalifikowalnego i nie może być rozliczony we wnioskach o płatność. Niezłożenie wraz z wnioskiem o płatność końcową oświadczenia o kwalifikowalności VAT, o którym mowa w pkt 3, oznacza niekwalifikowalność VAT w projekcie w zakresie, w jakim oświadczenie nie zostało złożone.

9. Z zastrzeżeniem ust 10 i 11, ujemne różnice kursowe nie są kwalifikowalne. Dodatkowo różnice kursowe nie są traktowane jako przychód w Projekcie i nie mają wpływu na kwoty wydatków kwalifikowalnych wykazywane we wnioskach o płatność Beneficjenta.
10. W przypadku faktur wyrażonych w walucie innej niż PLN, jako wydatek kwalifikowalny należy uznać faktyczny rozchód środków pieniężnych odzwierciedlony w księgach rachunkowych Beneficjenta, zgodnie z przepisami krajowymi w zakresie rachunkowości oraz przepisami w zakresie VAT.

⁶⁶ Postanowienie dotyczy projektów, dla których VAT stanowi wydatek niekwalifikowalny, zgodnie z treścią regulaminu wyboru projektów lub SzOP FENIKS (wykreślić jeśli nie dotyczy).

⁶⁷ Postanowienie dotyczy projektu, którego całkowity koszt wynosi co najmniej 5 mln EUR (włączając VAT) oraz projektu, którego całkowity koszt jest mniejszy niż 5 mln EUR (włączając VAT) w przypadku, gdy dofinansowanie danego projektu stanowi pomoc publiczną.

11. W przypadku rozliczania, jako kwalifikowalne wydatków finansowanych z zaliczek wypłacanych pracownikom Beneficjenta w celu odbycia delegacji zagranicznej, za kwalifikowalną może być uznana kwota faktycznie rozliczonej przez Beneficjenta pracownikowi zaliczki, po kursie z dnia wypłaty zaliczki.
12. Wszelkie zmiany w zakresie podmiotów, które mogą ponosić wydatki kwalifikowalne, skutkujące niezgodnością danych zawartych w załączniku nr 7 do Umowy pn. Opis Projektu ze stanem faktycznym i prawnym, wymagają zmiany Umowy. Instytucja Wdrażająca nie wyrazi zgody na ww. zmianę w szczególności w przypadku, gdy proponowane zasady realizacji części lub całości Projektu nie będą gwarantowały prawidłowego wykonania obowiązków wynikających z Umowy.
13. W zakresie realizacji obowiązków wynikających z Umowy, Beneficjent ponosi odpowiedzialność za działania i zaniechania podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych jak za działania lub zaniechania własne.
14. W przypadku ustanowienia podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych Beneficjent zobowiązany jest do przedłożenia Instytucji Wdrażającej porozumienia/umowy zawartego/zawartej między Beneficjentem a podmiotem upoważnionym do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych, określającego/określającej sposób realizacji Projektu (m.in. podział obowiązków, finansowanie) w terminie **90 dni** od dnia zawarcia Umowy. Instytucja Wdrażająca ma prawo wstrzymać przekazanie dofinansowania w całości lub w części, a po bezskutecznym wezwaniu do usunięcia uchybień wycofać zgodę na ustanowienie podmiotu upoważnionego z ważnych powodów, w szczególności w przypadku, gdy proponowane przez Beneficjenta zasady realizacji części lub całości Projektu nie będą gwarantowały prawidłowego wykonania obowiązków wynikających z Umowy. Beneficjent zobowiązany jest każdorazowo do przedłożenia Instytucji Wdrażającej zmiany porozumienia/umowy w terminie **30 dni** od dnia dokonania zmiany. W przypadku nieprzedłożenia porozumienia/umowy lub jego/jej zmiany w powyżej określonych terminach, Instytucja Wdrażająca może wstrzymać przekazanie dofinansowania w całości lub w części. Do czasu przedłożenia pierwszej wersji porozumienia/umowy, wydatki poniesione przez wskazany w Umowie podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych nie będą mogły być uznane za wydatki kwalifikowalne.⁶⁹
15. Koszty pośrednie są kwalifikowalne/~~niekwalifikowalne~~.⁷⁰ Katalog kosztów pośrednich stanowi **załącznik nr 16** do Umowy. Katalog może ulec zmianie po zawarciu Umowy. Modyfikacja katalogu skutkuje obowiązkiem zmiany **załącznika nr 16** do Umowy i aneksowaniem Umowy.

⁶⁹ Postanowienie należy usunąć w przypadku, gdy w Projekcie nie jest ustanawiany podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych, oraz w przypadku gdy podmiotem upoważnionym jest podmiot wskazany we wniosku o dofinansowanie, który nie będzie ponosić wydatków kwalifikowalnych w przyszłości tj. po zawarciu Umowy.

⁷⁰ Koszty pośrednie są kwalifikowalne/niekwalifikowalne (niewłaściwe usunąć) zgodnie z treścią regulaminu wyboru projektów i SzOP FEnIKS. W przypadku niekwalifikowalności kosztów pośrednich ust. 16 i 17 należy wykreślić.

16. Koszty pośrednie są rozliczane stawką ryczałtową w wysokości **7%**⁷¹ kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich Projektu.
17. Wartość stawki ryczałtowej, o której mowa w ust. 16, może zostać obniżona przez Instytucję Wdrażającą, w przypadku niewywiązywania się przez Beneficjenta z obowiązków określonych w Umowie, w szczególności związanych z kontrolą, przeciwdziałaniem nadużyciom finansowym, ochroną danych osobowych, stosowaniem zasad równościowych (w tym obowiązku niedyskryminacji i poszanowania praw podstawowych). Instytucja Wdrażająca ma prawo oceny jaką wagę ma naruszenie obowiązków Beneficjenta i ustala na tej podstawie wartość obniżenia stawki ryczałtowej. Oświadczenie w tym zakresie wraz z uzasadnieniem w formie pisemnej Instytucja Wdrażająca przekazuje Beneficjentowi. Stanowisko Instytucji Wdrażającej w powyższym zakresie będzie wiążące dla Beneficjenta z chwilą jego doręczenia ze skutkiem na przyszłość.

§ 8.

Forma i warunki przekazania dofinansowania

1. Beneficjentowi udzielone zostanie dofinansowanie, o którym mowa w § 6, w formie:
 - 1) zaliczki, przy czym jednorazowa transza zaliczki nie może przekroczyć **100 000,00 PLN** (słownie: **sto tysięcy PLN**) i
 - 2) refundacji.
2. Dofinansowanie w formie zaliczki, o której mowa w ust. 1 pkt 1, przekazywane jest na wskazany przez Beneficjenta wyodrębniony rachunek bankowy⁷². [Pierwsza transza zaliczki zostanie przekazana po ~~złożeniu przez Beneficjenta/~~ zatwierdzeniu przez Instytucję Wdrażającą⁷³ wniosku o płatność]. Każda kolejna transza zostanie przekazana pod warunkiem przedstawienia ~~/zatwierdzenia~~⁷⁴ we wniosku/wnioskach o płatność co najmniej 70 % łącznej kwoty wcześniej przekazanych transz zaliczki. Kwotę oblicza się uwzględniając również zwrot niewykorzystanej kwoty zaliczki.⁷⁵
3. Beneficjent ma obowiązek rozliczenia każdej transzy przekazanego mu dofinansowania w formie zaliczki w terminie **180 dni** od dnia otrzymania każdej z jej transz, w kwocie wydatków kwalifikowalnych odpowiadającej kwocie przekazanej transzy zaliczki przy uwzględnieniu stopy dofinansowania Projektu w momencie wypłaty transzy zaliczki. Wniosek o płatność rozliczający przekazaną transzę zaliczki powinien zostać złożony najpóźniej w ostatnim dniu, w którym upływa termin na jej rozliczenie, z uwzględnieniem postanowień *Zaleceń w zakresie wzoru wniosku o płatność beneficjenta w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027*. Beneficjent oświadcza, że zapoznał się z treścią Zaleceń o

⁷¹ Właściwa stawka procentowa do uzupełnienia zgodnie z treścią regulaminu wyboru projektów i SzOP FENIKS.

⁷² Niepotrzebne należy wykreślić.

⁷³ Niepotrzebne należy wykreślić.

⁷⁴ Niepotrzebne należy wykreślić.

⁷⁵ Zgodnie z § 4 Rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej Rozwoju i Finansów z dnia 21 września 2022 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz. U. z 2022 r. poz. 2055), zwrot zaliczki jest jedną z form jej rozliczenia.

których mowa w zdaniu poprzedzającym oraz zobowiązuje się do ich stosowania i przestrzegania. W przypadku zwrotu niewykorzystanej części zaliczki zwrot ten powinien zostać dokonany najpóźniej w ostatnim dniu, w którym upływa termin na jej rozliczenie. W przypadku niezłożenia wniosku o płatność na kwotę wydatków kwalifikowalnych odpowiadającą kwocie przekazanej transzy zaliczki lub niezwrócenia niewykorzystanej części zaliczki w terminie 14 dni od dnia upływu terminu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, Beneficjent zobowiązany jest do zapłaty odsetek, na zasadach określonych w art. 189 ust 3 ustawy o finansach publicznych.

4. Zaliczka jest przekazywana z przeznaczeniem na ponoszenie wydatków kwalifikowalnych.
5. Zaliczkę rozliczają wydatki kwalifikowalne poniesione z rachunku bankowego, którego posiadaczem jest Beneficjent.
6. Nie jest właściwe dokonywanie przez Beneficjenta zapłaty na rzecz wykonawcy z rachunku bankowego Beneficjenta na potrzeby przekazywania zaliczki kwoty w części odpowiadającej kwocie wydatków niekwalifikowalnych. W takiej sytuacji, Beneficjent jest zobowiązany do zwrotu na rachunek bankowy Beneficjenta ustanowiony na potrzeby przekazywania zaliczki, kwoty będącej równowartością kwoty opłaconych wydatków niekwalifikowalnych. Wyjątkiem jest sytuacja, w której Beneficjent dokona uprzedniego przelewu równowartości kwoty do zapłaty odpowiadającej części wydatku niekwalifikowalnego na rachunek bankowy Beneficjenta ustanowiony na potrzeby przekazywania zaliczki w celu dokonania jednego przelewu z tego rachunku na rzecz wykonawcy.
- 6a. Dofinansowanie może być przekazane w okresie obowiązywania decyzji Komisji Europejskiej, o której mowa odpowiednio w art. 4 ust. 3 albo art. 9 ust. 3-4 rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 248 z 24.09.2016, str. 9, dalej „rozporządzenie 2015/1589”). W przypadku decyzji, o której mowa w art. 9 ust. 4 rozporządzenia 2015/1589, dofinansowanie może być przekazane tylko, jeśli określone w tej decyzji przez Komisję Europejską warunki na jakich pomoc może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym zostaną spełnione.
Instytucja Wdrażająca może odstąpić od Umowy w przypadku wydania przez Komisję Europejską decyzji, o której mowa odpowiednio w art. 4 ust. 4 albo art. 9 ust. 5 rozporządzenia 2015/1589, w terminie 30 dni od jej wydania.
7. Dofinansowanie w formie refundacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2, będzie przekazywane na wskazany przez Beneficjenta rachunek bankowy, po złożeniu i zatwierdzeniu wniosku o płatność, na zasadach i po spełnieniu warunków wynikających z poniższych postanowień, w możliwie najkrótszym terminie, z zastrzeżeniem ust. 25 i 26.
8. Wysokość oraz formę przekazania dofinansowania, o którym mowa w ust. 1 określa Harmonogram Projektu w SL2021.
9. Beneficjent przekazuje Instytucji Wdrażającej dwa razy w roku kalendarzowym zaktualizowany Harmonogram Projektu lub potwierdzenie aktualności Harmonogramu Projektu wg stanu na 31 marca oraz 30 września, w terminie do 7 dni od upływu powyższych terminów. W przypadku gdy zmiany w Harmonogramie

Projektu dotyczą danych zawartych w Opisie Projektu, Beneficjent przekazuje również do Instytucji Wdrażającej aktualizację Opisu Projektu.

10. Beneficjent niezwłocznie przekazuje Instytucji Wdrażającej zaktualizowany Harmonogram Projektu w następujących przypadkach:
 - 1) po otrzymaniu decyzji IP zmieniającej wartość lub okres realizacji Projektu,
 - 2) po zawarciu z wykonawcą umowy dla zadania objętego Projektem (jeśli podpisanie umowy z wykonawcą powoduje konieczność aktualizacji danych w Harmonogramie Projektu),
 - 3) po zmianie umowy, o której mowa w pkt 2, wpływającej na zakres rzeczowy lub finansowy.
11. Beneficjent jest zobowiązany do dołożenia należytej staranności, aby wszelkie dane finansowe przekazywane Instytucji Wdrażającej, w tym zapotrzebowanie na środki jako wypłata zaliczki, odpowiadały rzeczywistemu zapotrzebowaniu na dofinansowanie, niezbędnemu dla prawidłowej realizacji Projektu.
12. Przekazanie Beneficjentowi dofinansowania następuje pod warunkiem dostępności środków.
13. Płatnik i Instytucja Wdrażająca nie ponoszą odpowiedzialności za szkodę wynikającą z opóźnień w przekazaniu, wstrzymania przekazania dofinansowania lub niedokonania przekazania dofinansowania, będących rezultatem w szczególności:
 - 1) braku dostępności środków do przekazania,
 - 2) niewykonania lub nienależytego wykonania przez Beneficjenta obowiązków wynikających z Umowy,
 - 3) wystąpienia podejrzenia nadużycia finansowego lub wystąpienia nadużycia finansowego w Projekcie.
14. Beneficjent jest zobowiązany do składania wniosków o płatność za pośrednictwem SL2021, z zastrzeżeniem § 20 ust. 10.
15. Z zastrzeżeniem ust. 25 i 26 warunkiem przekazania Beneficjentowi refundacji jest zatwierdzenie przez Instytucję Wdrażającą poniesionych przez Beneficjenta wydatków kwalifikowalnych. W tym celu, z zastrzeżeniem § 9 ust. 3, Beneficjent jest zobowiązany do składania wniosku o płatność w terminie do 30 dni kalendarzowych po upływie okresu, za jaki składany jest wniosek oraz na warunkach określonych w *Zaleceniach w zakresie wzoru wniosku o płatność beneficjenta w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027*⁷⁶ oraz złożenia wniosku o płatność końcową w terminie, o którym mowa w § 7 ust. 5.
16. Beneficjent jest zobowiązany do opisanie we wniosku o płatność, które z działań zaplanowanych we wniosku o dofinansowanie zostały już zrealizowane oraz w jaki sposób ich realizacja wpłynęła na sytuację osób z niepełnosprawnościami, a także na równość kobiet i mężczyzn lub innych grup, wskazanych we wniosku o dofinansowanie projektu, zgodnie z wymogami wskazanymi w podrozdziale 5.2 pkt 2

⁷⁶ Treść Zaleceń dostępna na stronie www.feniks.gov.pl. W przypadku wniosków o płatność składanych w Projekcie, termin 14 dni na złożenie wniosku o płatność, określony w ww. Zaleceniach nie obowiązuje, gdyż w ramach odstępstwa od Zaleceń w Umowie wprowadzony został termin 30 dni kalendarzowych na jego złożenie.

17. Beneficjent we wniosku o płatność końcową może przedstawić wydatki w celu refundacji ostatniej części lub całości wydatków kwalifikowalnych poniesionych w ramach realizacji Projektu. Beneficjent nie może przedstawić we wniosku o płatność końcową wydatków rozliczających zaliczkę.
18. Odsetki narosłe od kwoty dofinansowania przekazanego na rachunek bankowy Beneficjenta dla potrzeb przekazywania zaliczki podlegają zaliczeniu na poczet kolejnej wypłaty lub są zwracane zgodnie z *Zaleceniami w zakresie wzoru wniosku o płatność beneficjenta w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.*
19. Instytucja Wdrażająca weryfikuje wniosek o płatność oraz załączone do niego dokumenty w terminie 60 dni⁷⁷ od dnia ich otrzymania. W razie złożenia wniosku lub załączników do wniosku zawierających błędy lub niekompletnych Beneficjent jest zobowiązany, na wezwanie Instytucji Wdrażającej, do złożenia poprawionych dokumentów lub uzupełnienia wskazanych braków w terminie **7 dni** od dnia otrzymania wezwania. W takim przypadku termin do weryfikacji wniosku oraz załączonych do niego dokumentów:
 - 1) ulega przerwaniu w przypadku, gdy na podstawie przekazanej dokumentacji nie jest możliwe potwierdzenie kwalifikowalności przedstawionych wydatków. Instytucja Wdrażająca informuje Beneficjenta o przerwaniu terminu i o jego przyczynach,
 - 2) nie ulega przerwaniu, gdy uchybienia we wniosku lub załączonych do niego dokumentach nie wpływają na możliwość potwierdzenia kwalifikowalności wydatków.

W przypadku, o którym mowa w pkt 1 powyżej, termin weryfikacji wniosku o płatność biegnie na nowo i jest liczony od dnia złożenia kompletnego (ostatecznego) i prawidłowego wniosku o płatność. Całkowity czas weryfikacji wniosku o płatność wraz z załączonymi do niego dokumentami oraz przekazania na jego podstawie dofinansowania nie może przekroczyć 80 dni od dnia ich otrzymania.

20. Zatwierdzenie wniosku o płatność końcową następuje pod warunkiem zrealizowania pełnego zakresu rzeczowego Projektu, przeprowadzenia przez Instytucję Wdrażającą kontroli na zakończenie realizacji Projektu, której wyniki potwierdzą zrealizowanie Projektu zgodnie z postanowieniami Umowy oraz po rozliczeniu w całości kwoty przekazanej zaliczki⁷⁸.
21. Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu niewydatkowanej części dotacji celowej udzielonej w formie zaliczki nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność końcową na rachunek bankowy wskazany przez Instytucję Wdrażającą. Dotacja celowa udzielona w formie zaliczki jest rozliczana przez Beneficjenta w terminie i na warunkach określonych w tym paragrafie.⁷⁹

⁷⁷ Wskazany termin nie dotyczy weryfikacji wniosku o płatność końcową.

⁷⁸ Dotyczy sytuacji, w których przyznawana jest zaliczka.

⁷⁹ Dotyczy sytuacji, w których zaliczka udzielana jest w formie dotacji celowej. W pozostałych przypadkach wykreślić.

22. Instytucja Wdrażająca dokonuje oceny kwalifikowalności wydatków. Wydatki poniesione niezgodnie z postanowieniami Umowy lub *Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021 – 2027* oraz SzOP FEnIKS są niekwalifikowalne. W uzasadnionych przypadkach, gdy w ocenie Instytucji Wdrażającej uznanie wydatku w całości za niekwalifikowalny jest nieproporcjonalne do wagi naruszenia, Instytucja Wdrażająca może uznać wydatek za częściowo kwalifikowalny. Instytucja Wdrażająca ma prawo oceny jaką wagę ma naruszenie warunków kwalifikowalności wydatków i ustala na tej podstawie wysokość kwoty, która powinna być uznana za niekwalifikowalną. Oświadczenie o uznaniu wydatku za niekwalifikowalny w całości lub w części wraz z uzasadnieniem w formie pisemnej Instytucja Wdrażająca przekazuje Beneficjentowi. Stanowisko Instytucji Wdrażającej w powyższym zakresie jest wiążące dla Beneficjenta. Instytucja Wdrażająca może wstrzymać wypłatę środków do czasu wyjaśnienia zastrzeżeń, co do prawidłowości ich wykorzystania.
23. W przypadku stwierdzenia wystąpienia nieprawidłowości przed zatwierdzeniem wniosku o płatność Instytucja Wdrażająca dokonuje pomniejszenia wartości wydatków kwalifikowalnych ujętych we wniosku o płatność złożonym przez Beneficjenta, o kwotę wydatków poniesionych nieprawidłowo. W takim przypadku, jeżeli Beneficjent nie zgadza się ze stwierdzeniem wystąpienia nieprawidłowości oraz pomniejszeniem wartości wydatków kwalifikowalnych ujętych we wniosku o płatność, może zgłosić umotywowane zastrzeżenia w trybie art. 26 ust. 9 ustawy.
24. Instytucja Wdrażająca może wstrzymać przekazanie dofinansowania w przypadku realizacji Projektu niezgodnie z Umową, a także w przypadku zaistnienia opóźnień lub braku postępów w realizacji Projektu w stosunku do Harmonogramu Projektu.
25. W przypadku zaistnienia podejrzenia naruszenia prawa lub postanowień Umowy (w tym w przypadku podejrzenia nadużycia finansowego) w związku z m.in. przygotowaniem, wyborem lub realizacją Projektu przez którykolwiek z podmiotów biorących udział w przygotowaniu, wyborze lub realizacji Projektu, Instytucja Wdrażająca może wstrzymać zatwierdzenie i rozliczenie wydatków kwalifikowalnych lub przekazanie dofinansowania, w tym przekazanie lub rozliczenie zaliczki, do czasu wyjaśnienia, czy naruszenie ma wpływ na wysokość lub prawidłowość wydatków kwalifikowalnych w ramach Projektu lub prawidłowość przygotowania, wyboru lub realizacji Projektu. W szczególności wstrzymanie zatwierdzenia i rozliczenia wydatków kwalifikowalnych lub przekazania dofinansowania może mieć miejsce do czasu ostatecznego zakończenia postępowań prowadzonych przez odpowiednie organy ścigania lub inne uprawnione organy (np. Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych lub Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów) w zakresie przedmiotowego podejrzenia naruszenia, jak również do czasu prawomocnego zakończenia postępowań sądowych. W uzasadnionych przypadkach Instytucja Wdrażająca może uznać wydatki odnoszące się do tej części Projektu, której dotyczy podejrzenie naruszenia prawa lub postanowień Umowy za niekwalifikowalne. W takiej sytuacji postanowienie ust. 26 stosuje się odpowiednio. Instytucja Wdrażająca jest uprawniona do pomniejszenia kwoty dofinansowania Projektu, o której mowa w § 6 ust. 1 o kwotę wydatków, które zostały uznane za niekwalifikowalne oraz może wystąpić o zwrot środków zgodnie z § 18 Umowy.
26. W przypadku popełnienia nadużycia finansowego przy przygotowaniu, wyborze lub realizacji Projektu przez którykolwiek z podmiotów biorących udział w przygotowaniu, wyborze lub realizacji Projektu Instytucja Wdrażająca uznaje wydatki za

niekwalifikowalne w całości lub w części. W uzasadnionych przypadkach, gdy w ocenie Instytucji Wdrażającej uznanie wydatku w całości za niekwalifikowalny jest nieproporcjonalne do wagi naruszenia, Instytucja Wdrażająca może uznać wydatek za częściowo kwalifikowalny po dokonaniu oceny jaką wagę ma naruszenie prawa. Oświadczenie o uznaniu wydatku za niekwalifikowalny w całości lub w części wraz z uzasadnieniem w formie pisemnej Instytucja Wdrażająca przekazuje Beneficjentowi. Stanowisko Instytucji Wdrażającej w powyższym zakresie jest wiążące dla Beneficjenta.

27. W przypadku zadeklarowania we wniosku o płatność zaliczki przekazanej przez Beneficjenta wykonawcy, Beneficjent jest zobowiązany do przedstawienia Instytucji Wdrażającej, dokumentów rozliczających udzieloną wykonawcy zaliczkę, wskazujących na wykonanie prac/usług/dostaw nią objętych, w terminie 180 dni ⁸⁰. Niewykazanie w tym terminie przez Beneficjenta wykonania prac/usług/dostaw objętych zadeklarowaną zaliczką oznacza, że wydatek w postaci zaliczki wypłaconej na rzecz wykonawcy nie może być uznany za wydatek kwalifikowalny.
28. W sytuacji wystąpienia trwałej niemożności wykonania prac/usług/dostaw objętych zadeklarowaną zaliczką przekazaną przez Beneficjenta wykonawcy albo braku możliwości ich wykonania w terminie umożliwiającym rozliczenie Projektu (w szczególności w przypadku braku możliwości realizacji przez wykonawcę zleconych prac/usług/dostaw w wymaganym zakresie), Beneficjent jest zobowiązany do niezwłocznego zwrotu uzyskanego z tego tytułu dofinansowania bez wezwania. Konieczność zwrotu dofinansowania w zakresie zaliczki wypłaconej wykonawcy, który nie jest w stanie wywiązać się ze zlecenia w okresie realizacji projektu dotyczy nierozliczonej części tej zaliczki. W przypadku braku niezwłocznego zwrotu środków przez Beneficjenta postanowienia § 18 stosuje się odpowiednio.
29. Pod pojęciem trwałej niemożności wykonania prac/usług/dostaw Strony rozumieją taką niemożność wykonania prac/usług/dostaw, która ma charakter nieprzemijający, tj. gdy w świetle rozsądnych przewidywań praca/dostawa/usługa nie stanie się możliwa do wykonania w niedalekiej przyszłości (uzależnionej od rodzaju i celu prac/usług/dostaw). Stanowisko Instytucji Wdrażającej co do wystąpienia trwałej niemożności jest przesądzające.
30. Instytucja Wdrażająca nie ponosi odpowiedzialności za szkodę wynikającą ze wstrzymania zatwierdzenia i rozliczenia wydatków kwalifikowalnych lub uznania wydatków za niekwalifikowalne w trybach, o których mowa w ust. 22, 25 - 27.

§ 9.

Monitorowanie i sprawozdawczość

1. Beneficjent zobowiązuje się przedstawiać Instytucji Wdrażającej wnioski o płatność w części dotyczącej opisu stanu realizacji Projektu.
2. Terminy przekazania dokumentu, o którym mowa w ust. 1 do Instytucji Wdrażającej zostały określone w § 8 ust. 15.

⁸⁰ Jeżeli nie stoją temu na przeszkodzie procedury, w szczególności dotyczące zamykania projektów i FEnIKS, wyznaczając ten termin, Instytucja Wdrażająca uwzględnia terminy na rozliczenie zaliczki wynikające z umowy zawartej między beneficjentem a wykonawcą.

3. W przypadku, gdy Beneficjent nie poniósł w danym okresie sprawozdawczym wydatków kwalifikowalnych, składa wniosek o płatność, w terminach wynikających z § 8 ust. 15, wypełniając go jedynie w części dotyczącej opisu stanu realizacji Projektu.
4. Instytucja Wdrażająca monitoruje realizację Projektu, a w szczególności osiąganie wskaźników Projektu określonych w **załączniku nr 12** do Umowy.
5. Beneficjent jest zobowiązany do przedstawiania na żądanie Instytucji Wdrażającej dokumentów służących monitorowaniu realizacji Projektu innych niż określone w ust. 1. Terminy przedstawiania, zakres i wzory tych dokumentów określa Instytucja Wdrażająca.
6. W **załączniku nr 12** do Umowy należy stosować wskaźniki określone w *Katalogu wskaźników obowiązkowych do monitorowania postępu rzeczowego projektów*, zwanego dalej „katalogiem”⁸¹. Beneficjent we wnioskach o płatność jest zobowiązany stosować wskaźniki z **załącznika nr 12** do Umowy. Katalog może ulec zmianie po zawarciu Umowy. Modyfikacja katalogu skutkuje obowiązkiem zmiany **załącznika nr 12** do Umowy i aneksowaniem Umowy.
7. Beneficjent jest zobowiązany, tam gdzie to możliwe, do przedstawiania wartości wskaźników w podziale według płci, o ile dotyczą realizowanego Projektu.

Beneficjent niezwłocznie informuje Instytucję Wdrażającą o wystąpieniu wszelkich zagrożeń w realizacji Projektu oraz nieprawidłowościach lub ich podejrzeniach.

§ 10.

Ewaluacja

W okresie realizacji Projektu oraz po jego zakończeniu w okresie 5 lat od zamknięcia FEnIKS, Beneficjent jest zobowiązany do współpracy z podmiotami upoważnionymi przez IZ, IP, Instytucję Wdrażającą lub Komisję Europejską do przeprowadzania ewaluacji Projektu. W szczególności Beneficjent jest zobowiązany do:

- 1) przekazywania tym podmiotom wszelkich informacji dotyczących Projektu we wskazanym przez nie zakresie,
- 2) uczestnictwa w wywiadach lub ankietach oraz badaniach ewaluacyjnych przeprowadzanych innymi metodami badawczymi.

§ 11.

Rzeczowe rozliczenie realizacji Projektu

1. Beneficjent jest zobowiązany przekazać do Instytucji Wdrażającej, wraz z wnioskiem o płatność końcową, wszelkie dokumenty potwierdzające wykonanie rzeczowe Projektu.
2. Osiągnięte wartości wskaźników produktu, powinny zostać wykazane przez Beneficjenta najpóźniej we wniosku o płatność końcową.
3. Informację na temat wartości wskaźników rezultatu Beneficjent jest zobowiązany przekazać w terminie do 14 dni od momentu osiągnięcia wartości docelowej wskaźnika rezultatu (w przypadku gdy na etapie sporządzania wniosku o płatność

⁸¹ Katalog dostępny na stronie internetowej: www.feniks.gov.pl.

końcową wartość docelową nie została lub została osiągnięta częściowo). Osiągnięcie wartości docelowej wskaźników rezultatu powinno nastąpić, co do zasady, nie później niż w terminie 12 miesięcy od zakończenia okresu kwalifikowania wydatków. Na uzasadniony wniosek Beneficjenta termin ten za zgodą Instytucji Wdrażającej może ulec wydłużeniu. Wniosek o wydłużenie terminu i stanowisko Instytucji Wdrażającej są sporządzane w formie pisemnej.

4. W celu potwierdzenia osiągnięcia wskaźników produktu wyszczególnionych w **załączniku nr 12** do Umowy Beneficjent zobowiązany jest przedstawić Instytucji Wdrażającej w terminie do dnia **30.01.2029 r.** następujące dokumenty sporządzone do dnia **31.12.2028 r.**

- Tabela zestawienie ostatecznych decyzji pozwolenie na użytkowanie (jeśli są wymagane przepisami) lub zawiadomienie właściwego organu o zakończeniu budowy lub Ostateczne / ostateczną decyzję ws. pozwolenia na użytkowanie (jeśli jest / są wymagana / wymagane przepisami) lub zawiadomienie / zawiadomienia właściwego organu o zakończeniu budowy,

- Tabela zestawienie ostatecznych protokołów odbioru robót potwierdzających osiągnięcie wartości docelowej wskaźników produktu, Ostateczny / ostateczne protokół / protokoły odbioru robót potwierdzający / potwierdzające osiągnięcie wartości docelowej wskaźników produktu lub

- Oświadczenie Beneficjenta w sprawie potwierdzenia liczby i pojemności obiektów małej retencji wytworzonych w ramach Projektu,

- Oświadczenie Beneficjenta w sprawie potwierdzenia liczby osób biorących udział w wydarzeniach edukacyjnych w ramach Projektu,

5. W celu potwierdzenia osiągnięcia wskaźników rezultatu wyszczególnionych w **załączniku nr 12** do Umowy Beneficjent zobowiązany jest przedstawić Instytucji Wdrażającej w terminie do dnia **30.01.2029 r.** następujące dokumenty sporządzone do dnia **31.12.2028 r.:**

- Oświadczenie Beneficjenta o objętości retencjonowanej wody w obiektach małej retencji,

6. Weryfikacja osiągnięcia wskaźników postępu rzeczowego odbywa się zgodnie z zasadą proporcjonalności, co oznacza uprawnienie Instytucji Wdrażającej do pomniejszenia dofinansowania Projektu proporcjonalnie do stopnia nieosiągnięcia wskaźnika.

7. Weryfikacji o której mowa w ust. 5 dokonuje Instytucja Wdrażająca.

8. Zasadą proporcjonalności objęte są wskaźniki istotne dla realizacji celów interwencji (produktu i rezultatu). Poziom wykonania w projekcie wskaźników informacyjnych nie stanowi przedmiotu rozliczenia z Beneficjentem.

9. W przypadku zastosowania zasady proporcjonalności Instytucja Wdrażająca przekaze Beneficjentowi uzasadnienie podjętej decyzji w tym zakresie.

10. Kategoryzacja wskaźników zawartych w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie w określone w ust. 7 grupy wskaźników odzwierciedlona jest w postanowieniach **załącznika nr 12** do Umowy.

11. Zastosowanie zasady proporcjonalności dla wskaźników rezultatu, istotnych dla realizacji celów interwencji odbywać się będzie każdorazowo z uwzględnieniem wpływu na osiągniętą przez Beneficjenta wartość docelową czynników zewnętrznych niepowiązanych bezpośrednio z wydatkami ponoszonymi w Projekcie.
12. Instytucja Wdrażająca jest uprawniona do nieuwzględnienia wpływu czynników zewnętrznych o których mowa w ust. 10, jeżeli brak bądź niepełne osiągnięcie wskaźnika Projektu skutkuje brakiem bądź zagrożeniem realizacji wskaźnika programowego lub wskaźnika na poziomie Działania lub Poddziałania SzOP FEnIKS. Zakres wskaźników programowych i wskaźników zamieszczonych w SzOP FEnIKS może ulegać zmianom.
13. Na uzasadniony wniosek Beneficjenta Instytucja Wdrażająca jest uprawniona odstąpić od zastosowania zasady proporcjonalności o której mowa w ust. 5 czyli pomniejszenia dofinansowania Projektu.

W przypadkach braku bądź niepełnego osiągnięcia wskaźnika, którego zaplanowana wartość docelowa była brana pod uwagę przy ocenie wniosku o dofinansowanie, Instytucja Wdrażająca weryfikuje, z zastosowaniem art. 62 pkt 1 ustawy, czy pomimo nieosiągnięcia wskaźnika Projekt nadal spełnia kryteria rekomendujące do dofinansowania.

§ 12.

Procedura udzielania zamówień w ramach wydatków kwalifikowalnych

1. Beneficjent jest zobowiązany do udzielania zamówień w ramach wydatków kwalifikowalnych z uwzględnieniem postanowień Umowy, przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w tym w szczególności przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, z późn. zm.)⁸² zwanej dalej „ustawą Pzp”, w przypadku, gdy wymóg jej stosowania wynika z ustawy Pzp.
2. W przypadkach i na warunkach określonych w *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021–2027*, Beneficjent jest zobowiązany do udzielania zamówień w ramach wydatków kwalifikowalnych z uwzględnieniem zasady konkurencyjności.
3. W odniesieniu do umów finansowanych w ramach Projektu z innych źródeł niż Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego lub Fundusz Spójności, co do których instytucje przyznające te środki wymagają stosowania odrębnych procedur przetargowych, postanowienia ust. 1 i 2 nie wyłączają możliwości przeprowadzenia procedury udzielania zamówień w ramach wydatków kwalifikowalnych z uwzględnieniem wymogów stawianych przez te instytucje, o ile nie są one sprzeczne z polskim prawem.
4. Podstawową sankcją za naruszenie procedur udzielania zamówień, o których mowa w ust. 1–3, jest niekwalifikowalność wydatków. Warunki obniżania wartości korekty finansowej albo wartości wydatków poniesionych nieprawidłowo stanowiących pomniejszenie o którym mowa w art. 26 ust. 8 pkt 1 ustawy oraz stawki procentowe

⁸² Do postępowań wszczętych do 31.12.2020 r. stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą Pzp z 2004 r.”.

stosowane w procesie obniżania tych wartości związanych z udzielaniem zamówień określają *Wytyczne dotyczące sposobu korygowania nieprawidłowych wydatków na lata 2021-2027*.

5. Warunki oraz stawki procentowe o których mowa w ust. 4, mają zastosowanie do naruszeń procedur udzielania zamówień, które wystąpiły lub zostały wykryte zarówno po, jak i przed dniem stosowania *Wytycznych dotyczących sposobu korygowania nieprawidłowych wydatków na lata 2021-2027*.
6. Beneficjent zapewnia, że w ramach Projektu, zamówienia o charakterze zamówień sektorowych o wartości równej lub wyższej niż próg określony w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ustawy Pzp, udzielane przez:

- 1) podmioty wskazane w art. 365 ust. 1 ustawy Pzp w przypadku zamówień na dostawę,
- 2) podmioty wskazane w art. 365 ust. 2 ustawy Pzp w przypadku zamówień na usługi,
- 3) podmioty wskazane w art. 365 ust. 3 ustawy Pzp w przypadku zamówień na roboty budowlane,
- 4) podmiot utworzony przez zamawiających w celu wspólnego wykonywania działalności, o którym mowa w art. 366 ustawy Pzp

= jeżeli podmioty te udzielają takich zamówień w celu realizacji zamówień sektorowych, które zostały im udzielone w oparciu o wyłączenia wynikające z art. 365 oraz art. 366 ustawy Pzp, będą udzielane z analogicznym zastosowaniem procedur dotyczących udzielania zamówień sektorowych, w szczególności zgodnie z art. 5 i art. 376 ustawy Pzp, a w zakresie obowiązku upubliczniania zapytania ofertowego przy zachowaniu wymogów właściwych dla zasady konkurencyjności⁸³, określonej w *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności na lata 2021-2027*⁸⁴. Niedopełnienie tego wymogu skutkować będzie niekwalifikowalnością wydatków.

7. Beneficjent zapewnia, że w ramach Projektu, zamówienia o charakterze zamówień sektorowych o wartości równej lub wyższej niż próg określony w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp z 2004 r. udzielane przez:

- 1) podmioty, będące wykonawcami, o których mowa w pkt 1 – 4 art. 136 ust. 1 ustawy Pzp z 2004 r.,
- 2) podmiot powiązany, o którym mowa w art. 136 ust. 2 pkt 2 ustawy Pzp z 2004 r.,
- 3) podmiot utworzony przez zamawiających w celu wspólnego wykonywania działalności, o którym mowa w art. 136 ust. 3 ustawy Pzp z 2004 r.,

– jeżeli podmioty te udzielają takich zamówień w celu realizacji zamówień sektorowych, które zostały im udzielone w oparciu o wyłączenia wynikające z art. 136 ustawy Pzp z

⁸³ W wytycznych z dnia 18 listopada 2022 roku wymogi te określono w sekcji 3.2.3 pkt. 6.

⁸⁴ W przypadku zamówień o wartości niższej od kwoty określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ustawy Pzp, a jednocześnie przekraczającej 50 tys. PLN netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT), udzielenie zamówienia, na podstawie ust. 6, następuje zgodnie z zasadą konkurencyjności, o której mowa w sekcji 3.2.2.

2004 r., są udzielane z analogicznym zastosowaniem procedur dotyczących udzielania zamówień sektorowych, w szczególności zgodnie z art. 133 i 134 ustawy Pzp z 2004 r., a w zakresie obowiązku upubliczniania zapytania ofertowego przy zachowaniu wymogów właściwych dla zasady konkurencyjności, określonej w *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*. Niedopełnienie tego wymogu skutkować będzie niekwalifikowalnością wydatków.⁸⁵

§ 13

Kwalifikowalność wydatków wynikających z udzielania zamówień w trybach niekonkurencyjnych, poniesionych na realizację robót zamiennych albo wynikających ze zwiększenia wartości zamówień podstawowych

1. W niniejszym paragrafie określono wymagania, których spełnienie jest warunkiem niezbędnym dla możliwości uznania za kwalifikowalne wydatków:
 - 1) wynikających z udzielania zamówień w trybach innych niż konkurencyjne (tj. takich, w których wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia, o wartości przekraczającej próg ustalony dla stosowania zasady konkurencyjności, nastąpiło bez publikacji ogłoszenia o zamówieniu (w przypadku stosowania ustawy Pzp) lub zapytania ofertowego (w przypadku stosowania zasady konkurencyjności)⁸⁶,
 - 2) poniesionych na realizację robót zamiennych (tj. robót, które były przewidziane w zamówieniu, ale w trakcie jego realizacji uzgodniono ich wykonanie w inny sposób),
 - 3) wynikających ze zwiększenia wartości zamówień podstawowych.
2. Strony ustalają, że uzyskanie pozytywnej oceny Instytucji Wdrażającej jest warunkiem niezbędnym dla możliwości kwalifikowania wydatków wynikających z udzielenia zamówień w trybach niekonkurencyjnych, poniesionych na realizację robót zamiennych prowadzących do zwiększenia wynagrodzenia wykonawcy lub wynikających ze zwiększenia wartości zamówień podstawowych.
3. Ocena , o której mowa w ust. 2 dokonywana jest w ramach kontroli wniosku o płatność lub w inny sposób przewidziany w systemie realizacji FEnIKS. Ocena wydatków poniesionych na realizację robót zamiennych nieprowadzących do zwiększenia wynagrodzenia wykonawcy dokonywana jest na próbie w sposób przewidziany w systemie realizacji FEnIKS.
4. Wydatki, o których mowa w ust. 1 będą stanowiły wydatki niekwalifikowalne w przypadku naruszenia prawa krajowego lub unijnego w dziedzinie zamówień

⁸⁵ Ustęp znajdzie zastosowanie do postępowań o udzielenie zamówień publicznych, wszczętych do 31.12.2020 r.

⁸⁶ Ten punkt obejmuje swoim zakresem zamówienia przekraczające wskazany próg stosowania zasady konkurencyjności bez względu na to, czy są realizowane na podstawie ustawy Pzp, czy zgodnie z zasadą konkurencyjności, a także takie zamówienia, które przekraczają ten próg, ale względem których obowiązek stosowania ustawy Pzp jak i obowiązek stosowania zasady konkurencyjności został wyłączony na mocy przepisów prawa powszechnie obowiązującego albo właściwych wytycznych.

publicznych, naruszenia warunków kwalifikowalności wydatków (w tym określonych w niniejszym paragrafie Umowy lub w *Wytycznych w dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*) lub jeżeli zmiana wynika z rażącej niestaranności Beneficjenta na etapie opisywania przedmiotu zamówienia, tj. takiej niestaranności, która polega na przekroczeniu podstawowych zasad staranności w odniesieniu do okoliczności konkretnego przypadku.

5. Warunkiem kwalifikowalności wydatków określonych w ust. 1 jest złożenie przez Beneficjenta pisemnego uzasadnienia faktycznego i prawnego dla podjętych czynności, a na żądanie instytucji dokonującej oceny, uzupełnienia treści ww. uzasadnienia.
6. Dodatkowym warunkiem uznania za kwalifikowalne wydatków związanych ze zmianą programu funkcjonalno-użytkowego (zwanego dalej: „PFU”) w umowach opisywanych za pomocą PFU, poniesionych przez Beneficjenta, jest spełnienie łącznie następujących warunków:
 - 1) możliwość dokonania takich zmian została przewidziana w umowie lub PFU, w przypadku gdy przepis prawa lub warunek kwalifikowalności wydatków wymaga określenia warunków zmiany w ogłoszeniu o zamówieniu, zapytaniu ofertowym, specyfikacji istotnych warunków zamówienia (zwanej dalej: „SIWZ”) albo specyfikacji warunków zamówienia (zwanej dalej: „SWZ”) lub w umowie,
 - 2) zmiany nie modyfikują ogólnego charakteru umowy oraz zapewniają funkcjonalność przewidzianą przez Beneficjenta,
 - 3) przyczyną dokonywania zmian w stosunku do założeń PFU nie jest brak staranności Beneficjenta na etapie opisywania przedmiotu zamówienia.
7. W przypadku umów, w których określono wynagrodzenie ryczałtowe oraz w SIWZ albo SWZ lub ogłoszeniu o zamówieniu albo w zapytaniu ofertowym przewidziano elementy rozliczane kosztorysowo, postanowienia określone w ust. 6 znajdują zastosowanie do części umowy rozliczanej ryczałtowo.
8. Obowiązkowej ocenie przewidzianej w ust. 2 nie podlegają wydatki dotyczące zwiększenia wartości zamówienia podstawowego:
 - 1) wynikające z zastosowania mechanizmu kosztorysowego wynagrodzenia wykonawcy i ostatecznego obliczenia go na podstawie obmiaru faktycznie wykonanych robót, rozumianego jako rozliczenie obmiarowe⁸⁷,

⁸⁷ Ma miejsce w sytuacji, w której roboty zostały wykonane zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia (np. zgodnie z projektem budowlanym/wykonawczym). Nie jest rozliczeniem obmiarowym sytuacja, w której wprowadza się zmiany w sposobie wykonania przedmiotu zamówienia i rozlicza się je w istniejących pozycjach przedmiaru (wtedy następuje zmiana umowy – robota zamienna) lub wprowadza się nowe roboty, nieujęte w zamówieniu podstawowym (np. zgodnie z projektem budowlanym/wykonawczym) i rozlicza się je w istniejących już w kontrakcie pozycjach przedmiaru.

- 2) na roboty budowlane w umowach przewidujących wynagrodzenie kosztorysowe wynikające z likwidacji rozbieżności między projektem budowlanym a przedmiarem robót (kosztorysem), jeśli sposób wyceny nowych pozycji kosztorysu tworzonych na potrzeby wyceny robót uwzględnionych w projekcie został przewidziany w SIWZ albo SWZ lub zapytaniu ofertowym,
 - 3) będącego skutkiem zmiany umowy w zakresie zmiany obowiązujących przepisów prawa unijnego lub krajowego, pod warunkiem zgodności z regułami dotyczącymi zmian umów określonych w przepisach ustawy PZP lub *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021–2027*,
 - 4) dokonanego na mocy orzeczenia sądu, o którym mowa w art. 357¹ kodeksu cywilnego,
 - 5) dokonanego na mocy orzeczenia sądu, o którym mowa w art. 358¹ § 3 kodeksu cywilnego,
 - 6) dokonanego na mocy orzeczenia sądu, o którym mowa w art. 632 § 2 kodeksu cywilnego.
 - 7) wynikające z zastosowania przewidzianego w umowie mechanizmu waloryzacji ceny, który nie wymaga zmiany tej umowy (np. w postaci aneksu) lub zawarcia nowej umowy,
 - 8) wynikające z realizacji zastrzeżonego w umowie prawa opcji.
9. Jeżeli w wyniku działania komisji rozjemczych, arbitrażu, mediacji lub zawarcia ugody, w tym ugody zatwierdzonej przez sąd następuje zmiana umowy z wykonawcą, to zmiana taka podlega obowiązkowej ocenie przewidzianej w ust. 2 na próbie w sposób przewidziany w systemie realizacji FENKS, w przypadkach tam wskazanych.

§ 14.

Kontrola procedury zawierania umów dla zadań objętych Projektem

1. Instytucja Wdrażająca kontroluje przestrzeganie przez Beneficjenta postanowień § 12 ust. 1 – 3 i spełnienie warunków kwalifikowalności wydatków dla sytuacji opisanych w § 13 ust. 1.
2. Beneficjent zobowiązuje się do poddania się kontroli, o której mowa w ust. 1.
3. Kontrola procedur zawierania umów może być prowadzona:
 - 1) przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia albo przed zawarciem umowy z wykonawcą (kontrola ex-ante),
 - 2) po zawarciu umowy z wykonawcą (kontrola ex-post).

W przypadku kontroli ex-ante, do czasu otrzymania informacji o wyniku kontroli, Beneficjent nie może, bez zgody Instytucji Wdrażającej, wszcząć postępowania o udzielenie zamówienia (jeżeli kontrola została wszczęta przed wszczęciem

postępowania o udzielenie zamówienia) lub zawrzeć umowy z wykonawcą (jeżeli kontrola została wszczęta po wszczęciu postępowania o udzielenie zamówienia ale przed zawarciem umowy z wykonawcą).⁸⁸

4. Przy ocenie prawidłowości udzielania zamówień przed dniem stosowania pierwszej wersji *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021–2027*, a w przypadku zamówień udzielanych w wyniku przeprowadzonych postępowań, dla których postępowanie zostało wszczęte przed dniem stosowania pierwszej wersji ww. *Wytycznych* (czyli przed 25 listopada 2022 r.), uwzględnia się poniższe warunki:
 - 1) zamówienia udzielane przez beneficjentów będących, podmiotami zobowiązanymi do stosowania ustawy Pzp zgodnie z art. 4, 5, 6 tej ustawy, są weryfikowane pod względem zgodności z prawem,
 - 2) zamówienia mieszczące się w zakresie wymogów właściwych dla zasady konkurencyjności, są weryfikowane pod względem zgodności z prawem, z zasadami wynikającymi z Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012, str. 47), z zasadą uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców oraz pod względem zgodności z obowiązującym u Beneficjenta wewnętrznym regulaminem udzielania zamówień, jeżeli Beneficjent posiada taki regulamin,
 - 3) możliwa jest weryfikacja zamówień, udzielonych w wyniku postępowań wszczętych przed dniem stosowania pierwszej wersji *Wytycznych*, zgodnie z zasadami określonymi w podrozdziale 6.5 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*, o ile Beneficjent zastosował ww. dokument.
5. Beneficjent zobowiązuje się do przekazywania, na wniosek Instytucji Wdrażającej, do Instytucji Wdrażającej lub innych podmiotów upoważnionych na mocy prawa, dokumentacji związanej z prowadzeniem procedur, o których mowa w § 12 ust. 1–3, a w szczególności:
 - 1) treści zapytania ofertowego albo treści ogłoszenia o zamówieniu publicznym lub zaproszenia do negocjacji, a także specyfikacji istotnych warunków zamówienia,
 - 2) informacji o wszczynanych postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego albo o upublicznieniu zapytania ofertowego,
 - 3) informacji o wyborze najkorzystniejszej oferty oraz danych o wszystkich wykonawcach, którzy złożyli oferty w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub o unieważnieniu tego postępowania albo informacji o wyniku postępowania przeprowadzonego zgodnie z zasadą konkurencyjności, o której mowa w *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021–2027* przed zawarciem umowy z wykonawcą wraz z kopiami protokołu z postępowań, o których mowa powyżej, wraz z załącznikami,
 - 4) projektów umów i projektów aneksów do umów zawartych z wykonawcą,

⁸⁸ Możliwość zastosowania klauzuli o której mowa w niniejszym zdaniu na potrzeby umów zawieranych w konkretnym działaniu jest uzależniona od decyzji IP.

- 5) oryginałów umów i aneksów do umów (w przypadku formy elektronicznej) lub poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii umów i kopii aneksów do umów (w przypadku formy pisemnej) zawartych z wykonawcą.
6. Beneficjent ma obowiązek dostarczyć do Instytucji Wdrażającej dokumenty, o których mowa w ust. 5, w terminach i w formie wskazanych przez Instytucję Wdrażającą, z zastrzeżeniem ust. 11.
7. Instytucja Wdrażająca prowadząc kontrolę procedury zawierania umów jest uprawniona do opiniowania dokumentów przekazanych przez Beneficjenta pod względem podmiotowej i przedmiotowej zgodności z Umową jak również pod względem zgodności z zasadami zawierania umów określonymi w *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021–2027* z zastrzeżeniem ust. 4 pkt 3. Instytucja Wdrażająca wskazuje stwierdzone naruszenia procedury zawierania umów oraz wydaje informację pokontrolną zawierającą ustalenia na temat stwierdzonych naruszeń.
8. W przypadku, gdy Beneficjent nie zgadza się ze stwierdzonymi naruszeniami lub treścią informacji pokontrolnej Instytucji Wdrażającej, ma prawo do zgłoszenia zastrzeżeń w trybie określonym w ustawie.
9. Instytucja Wdrażająca może odmówić części lub całości dofinansowania dla umowy lub umów w ramach Projektu, które zostały zawarte niezgodnie z zasadami zawierania umów, o których mowa w § 12 i 13, a w przypadku, gdy środki finansowe zostały już wypłacone, wystąpić do Beneficjenta o ich zwrot, w trybie § 18.
10. Postanowienia niniejszego paragrafu nie ograniczają uprawnień instytucji kontrolujących wynikających z postanowień § 16.
11. W przypadku zmiany umowy z wykonawcą, do zawarcia której stosuje się przepisy ustawy Pzp, polegającej na zwiększeniu wartości umowy, Beneficjent zobowiązuje się do niezwłocznego przesłania do Instytucji Wdrażającej projektu zmiany umowy z wykonawcą wraz z podaniem uzasadnienia faktycznego i prawnego dla proponowanej zmiany umowy. Uchybienie przez Beneficjenta temu zobowiązaniu lub negatywny wynik kontroli danej zmiany umowy nie wpływa na ważność lub skuteczność tej zmiany. Brak zastrzeżeń Instytucji Wdrażającej nie oznacza akceptacji i potwierdzenia kwalifikowalności wydatków poniesionych na sfinansowanie danej umowy z wykonawcą, czy też poniesionych na sfinansowanie wydatków wynikających ze zmiany umowy z wykonawcą.

§ 15.

Ewidencja księgowa i przechowywanie danych

1. Beneficjent zobowiązuje się do prowadzenia dla Projektu odrębnej informatycznej ewidencji księgowej kosztów, wydatków i przychodów lub stosowania w ramach istniejącego informatycznego systemu ewidencji księgowej odrębnego kodu księgowego umożliwiającego identyfikację wszystkich transakcji i poszczególnych operacji bankowych związanych z Projektem, oraz dokonywania księgowania zgodnie z obowiązującymi przepisami.
2. Beneficjent zobowiązuje się do przechowywania, w sposób gwarantujący należyte bezpieczeństwo informacji, wszelkich danych i dokumentów związanych z realizacją

Projektu, w szczególności dokumentacji związanej z zarządzaniem finansowym, merytorycznym, technicznym, procedurami zawierania umów z wykonawcami, przez okres wskazany w rozporządzeniu nr 2021/1060, tj. okres pięciu lat od dnia 31 grudnia roku, w którym nastąpiła ostatnia płatność na rzecz Beneficjenta, z zastrzeżeniem konieczności dłuższego przechowywania dokumentów w sytuacjach wskazanych w ust. 3 - 5. Bieg okresu przechowywania może zostać zawieszony, w przypadkach określonych w art. 82 ust. 2 rozporządzenia nr 2021/1060, o czym Instytucja Wdrażająca informuje Beneficjenta.

3. W przypadku Projektu, w którym występuje pomoc publiczna albo pomoc *de minimis* obowiązek, o którym mowa w ust. 2 trwa 10 lat od dnia udzielenia pomocy publicznej albo pomocy *de minimis*.⁸⁹ W przypadku Projektu, w którym występuje pomoc publiczna przyznana w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym, z wyjątkiem pomocy *de minimis*, obowiązek, o którym mowa w ust. 2 trwa 10 lat od końca okresu obowiązywania aktu powierzenia świadczenia tych usług, z zastrzeżeniem możliwości przerwania i zawieszenia biegu niniejszych terminów w sytuacji wskazanej w art. 17 rozporządzenia Rady UE 2015/1589.⁹⁰
4. Dokumenty dotyczące zachowania trwałości Projektu, przechowywane są przez okres wskazany w § 17 ust. 1.
5. Dokumenty dotyczące rozliczania podatku od towarów i usług, są przechowywane przez okres nie krótszy niż dopuszczalny dla zmiany deklaracji VAT⁹¹.
6. W przypadku gdy termin o którym mowa w ust. 3-5 zakończy się wcześniej niż termin wynikający z ust. 2, dokumenty należy przechowywać w terminie określonym w ust. 2.
7. Instytucja Wdrażająca, w uzasadnionych przypadkach, może przedłużyć termin, o którym mowa w ust. 2, informując o tym Beneficjenta przed upływem tego terminu.
8. Beneficjent zobowiązuje się do przekazywania Instytucji Wdrażającej oraz innym podmiotom uprawnionym do prowadzenia kontroli lub audytu, wskazanym w art. 25 ust. 1 i 2 ustawy, na ich żądanie, wszelkich dokumentów i informacji związanych z realizacją Projektu.
9. W przypadku zmiany miejsca przechowywania dokumentów oraz w przypadku zawieszenia lub zaprzestania przez Beneficjenta działalności w okresie, o którym mowa w ust. 2, Beneficjent zobowiązuje się niezwłocznie poinformować w formie pisemnej Instytucję Wdrażającą o miejscu przechowywania dokumentów związanych z Projektem.
10. Beneficjent, w trakcie wykonywania obowiązków, o których mowa w niniejszym paragrafie, zobowiązuje się uwzględnić zalecenia wynikające z wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczących sposobu przechowywania i

⁸⁹ Dniem udzielenia pomocy publicznej jest dzień zawarcia umowy o dofinansowanie.

⁹⁰ Rozporządzenie Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 248 z 24.09.2015, str. 9).

⁹¹ Postanowienie należy stosować w zależności od wartości i rodzaju towarów i usług tj. 5 lub 10 lat, licząc od roku, w którym towary i usługi zostały oddane do użytkowania, zgodnie z brzmieniem ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2024 r. poz. 361 z późn. zm.).

udostępniania dokumentów, jeżeli zostaną wydane. Instytucja Wdrażająca poinformuje Beneficjenta o wydaniu takich wytycznych.

§ 16.

Kontrola

1. Wszystkie dokumenty oraz zapisy księgowe związane z realizacją Projektu podlegają kontroli przez podmioty, o których mowa w art. 24 ust. 12 oraz 25 ust. 2 ustawy. Beneficjent zobowiązany jest zapewnić dostęp do dokumentacji i poddać się prowadzonym kontrolom, w tym wizytom monitoringowym, na zasadach określonych w Rozdziale 7 ustawy.
2. Beneficjent zobowiązuje się zapewnić przedstawicielom podmiotów, o których mowa art. 24 ust. 12 oraz 25 ust. 2 ustawy, dostęp do miejsc realizacji Projektu, w celu przeprowadzenia kontroli, w tym wizyty monitoringowej.
3. Beneficjent zobowiązuje się do informowania podmiotów lub osób zaangażowanych w realizację Projektu o możliwości zwrócenia się przez instytucję kontrolującą do złożenia przez nich wyjaśnień lub udostępnienia dokumentów dotyczących Projektu, zgodnie z art. 25 ust. 10 ustawy.
4. Kontrole mogą być prowadzone do ostatniego dnia okresu, w którym upływa zobowiązanie Beneficjenta do przechowywania dokumentacji, zgodnie z § 15 ust. 2 – 6.
5. Ramy systemu kontroli, w tym najważniejsze procesy kontrolne i podstawowe obowiązki instytucji w zakresie ich realizacji zostały określone w *Wytycznych dotyczących kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021-2027*.
6. Beneficjent zapewnia kontrolującym warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli.
7. W przypadku odmowy przedstawienia dokumentu lub udzielenia wyjaśnień nie uwzględnia się zastrzeżeń złożonych w tym zakresie przez Beneficjenta lub osobę przez niego upoważnioną do treści informacji pokontrolnej. Powyższe nie dotyczy sytuacji, gdy w ocenie instytucji kontrolującej odmowa przedstawienia dokumentu lub udzielenia wyjaśnień jest uzasadniona.
8. Beneficjent zobowiązuje się przekazywać do Instytucji Wdrażającej, w terminie 7 dni od dnia otrzymania ostatecznej wersji, kopie informacji pokontrolnych oraz zaleceń pokontrolnych albo kopie innych dokumentów spełniających te funkcje, powstałych w toku kontroli prowadzonych przez uprawnione do tego instytucje, inne niż Instytucja Wdrażająca, jeżeli kontrole te dotyczyły Projektu. Termin ten dotyczy także przekazywania do Instytucji Wdrażającej raportów z przeprowadzonych audytów dotyczących Projektu.
9. Beneficjent zobowiązuje się do przekazywania Instytucji Wdrażającej, z poszanowaniem obowiązujących przepisów prawa, wszelkich informacji dotyczących podejmowanych czynności (w tym kontrolnych) lub postępowań prowadzonych w szczególności przez organy ścigania bądź organy nadzoru, dotyczących lub mogących dotyczyć swoim zakresem Projektu w terminie 7 dni od dnia powzięcia informacji. Ponadto, na żądanie podmiotów, o których mowa art. 24 ust. 12 oraz 25 ust. 2 ustawy, Beneficjent zobowiązany jest do przekazania, z poszanowaniem

obowiązujących przepisów prawa, wszelkich posiadanych przez siebie informacji w zakresie prowadzonych przez w/w służby postępowań dotyczących lub mogących dotyczyć swoim zakresem Projektu. Beneficjent zobowiązuje się również do informowania o postępowaniach prowadzonych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dotyczących lub mogących dotyczyć swoim zakresem Projektu w terminie 7 dni od dnia powzięcia informacji.

10. Beneficjent zobowiązuje się współpracować z Instytucją Wdrażającą w zakresie koordynowania przez nią audytów i kontroli prowadzonych u Beneficjenta przez uprawnione instytucje wskazane w art. 24 ust. 12 oraz 25 ust. 2 ustawy, w tym udzielania wyjaśnień.
11. W przypadku projektów wybieranych w sposób konkurencyjny Beneficjent zobowiązany jest do zachowania ścieżki audytu z fazy naboru i oceny projektów do celów kontroli i audytu, w tym wszystkich dokumentów, co do których Beneficjent załączał oświadczenie o ich posiadaniu przy składaniu wniosku o dofinansowanie.
12. W przypadku gdy przed dniem zawarcia Umowy Beneficjent ponosił wydatki kwalifikowalne (Projekt zaawansowany finansowo) zobowiązany jest do przekazania do Instytucji Wdrażającej w terminie wskazanym przez Instytucję Wdrażającą nie krótszym niż 14 dni od dnia zawarcia Umowy w formie pisemnej.
 - 1) dokumentów i informacji określających rodzaj poniesionych wydatków, które zostaną przedstawione przez Beneficjenta we wniosku/ach o płatność w ramach Projektu, umożliwiających określenie stopnia zaawansowania finansowego Projektu⁹²,
 - 2) zestawienia umów dla zadań objętych Projektem zawartych przez Beneficjenta z wykonawcami przed dniem zawarcia Umowy.⁹³
13. Instytucja Wdrażająca na podstawie analizy dokumentów i informacji o których mowa w ust. 12 podejmuje decyzję o przeprowadzeniu kontroli (dalej "kontroli Projektu zaawansowanego finansowo"), której celem będzie potwierdzenie realizowania przez Beneficjenta Projektu zgodnie z zasadami i regułami obowiązującymi w ramach FEnIKS.
14. Zakres kontroli Projektu zaawansowanego finansowo obejmuje:
 - 1) kontrolę na miejscu realizacji Projektu w celu zweryfikowania, czy produkty lub usługi⁹⁴ zostały faktycznie dostarczone lub zrealizowane.⁹⁵

⁹² Określanego na podstawie wartości wydatków kwalifikowalnych poniesionych przez Beneficjenta (według stanu na dzień zawarcia Umowy) w stosunku do maksymalnej kwoty wydatków kwalifikowalnych, o których mowa w § 5 ust. 2 Umowy.

⁹³ Ust. 12-15 należy wykreślić jeżeli przed dniem zawarcia Umowy Beneficjent nie ponosił wydatków.

⁹⁴ Dostarczenie produktów i usług w rozumieniu art. 74 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 2021/1060, obejmuje także wykonanie robót budowlanych.

⁹⁵ Kontrola na miejscu jest przeprowadzana w przypadku gdy jednocześnie:

- 1) zaawansowanie finansowe Projektu wynosi co najmniej 50 %, określanego na podstawie wartości wydatków kwalifikowalnych poniesionych przez Beneficjenta (według stanu na dzień zawarcia Umowy) w stosunku do maksymalnej kwoty wydatków kwalifikowalnych, o których mowa w § 5 ust. 2 Umowy

- 2) kontrolę procedur zawierania umów dla zadań objętych Projektem, które to umowy zostały zawarte przez Beneficjenta z wykonawcami przed zawarciem Umowy.⁹⁶

15. W przypadku podjęcia decyzji o przeprowadzeniu kontroli Projektu zaawansowanego finansowo, zatwierdzenie pierwszego wniosku o płatność w ramach Projektu, nastąpi pod warunkiem pozytywnego wyniku kontroli⁹⁷. W przypadku, gdy wniosek o płatność zawiera wydatki, w stosunku do których zaistniało podejrzenie wystąpienia nieprawidłowości, zastosowanie znajdują postanowienia § 8 ust. 26. W przypadku gdy pierwszy wniosek o płatność nie zawiera wydatków kwalifikowalnych poniesionych przed dniem zawarcia Umowy, jego zatwierdzenie może nastąpić przed zakończeniem kontroli Projektu zaawansowanego finansowo.

§ 17.

Trwałość Projektu

1. Beneficjent zobowiązuje się do zachowania trwałości Projektu, w rozumieniu art. 65 ust. 1 rozporządzenia nr 2021/1060, w okresie 5 lat/ 3 lat⁹⁸ od daty płatności końcowej na rzecz Beneficjenta, a w przypadku, gdy przepisy regulujące udzielanie pomocy publicznej wprowadzają bardziej restrykcyjne wymogi w tym zakresie, wówczas stosuje się okres ustalony zgodnie z tymi przepisami.
2. Za datę płatności końcowej uznaje się:
 - 1) datę obciążenia rachunku płatniczego instytucji przekazującej środki Beneficjentowi w przypadku, gdy w ramach rozliczenia wniosku o płatność końcową Beneficjentowi przekazywane są środki,
 - 2) datę zatwierdzenia wniosku o płatność końcową – w przypadkach innych niż określone w pkt 1.
3. Beneficjent do końca okresu trwałości Projektu niezwłocznie informuje Instytucję Wdrażającą o wszelkich okolicznościach mogących skutkować naruszeniem trwałości Projektu.
4. W przypadku niezachowania trwałości Projektu Beneficjent jest zobowiązany do zwrotu środków otrzymanych na realizację Projektu, wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych, proporcjonalnie do okresu w którym trwałość Projektu nie została zachowana – w trybie określonym w art. 207 ustawy o finansach publicznych, a w przypadku, gdy przepisy regulujące udzielanie pomocy publicznej wprowadzają bardziej restrykcyjne wymogi w tym zakresie, wówczas stosuje się te przepisy.

2) Projekt został zidentyfikowany przez Instytucję Wdrażającą jako ryzykowny na podstawie przeprowadzonej analizy ryzyka zgodnie z opracowaną przez Instytucję Wdrażającą metodyką.

⁹⁶ Kontrola procedur dla zawartych umów zostanie przeprowadzona w oparciu o wyniki analizy ryzyka zgodnie z opracowaną przez Instytucję Wdrażającą metodyką.

⁹⁷ Przez pozytywny wynik kontroli należy rozumieć kontrolę, w wyniku której nie stwierdzono podejrzenia wystąpienia nieprawidłowości lub wystąpienia nieprawidłowości.

⁹⁸ Niepotrzebne wykreślić. Termin 3 lat dotyczy mikro, małych i średnich przedsiębiorstw -- w odniesieniu do projektów, z którymi związany jest wymóg utrzymania inwestycji lub miejsc pracy

§ 18.

Zwrot dofinansowania

1. W sytuacjach, gdy dofinansowanie udzielone Beneficjentowi zostało:
 - 1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,
 - 2) wykorzystane z naruszeniem procedur obowiązujących przy realizacji Projektu, w szczególności, o których mowa w § 4 ust. 1, § 4 ust. 3-4 oraz § 12 i 13 Umowy,
 - 3) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości– podlega ono zwrotowi w trybie i na zasadach przewidzianych w art. 207 ustawy o finansach publicznych
2. W przypadku stwierdzenia okoliczności, o których mowa w ust. 1 Instytucja Wdrażająca określa kwotę przypadającą do zwrotu biorąc pod uwagę wagę stwierdzonego naruszenia. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości i nałożenia korekty finansowej wysokość kwoty przypadającej do zwrotu odpowiada wartości korekty finansowej ustalonej zgodnie z przepisami ustawy.
3. W przypadku stwierdzenia okoliczności, o których mowa w ust. 1 Instytucja Wdrażająca wzywa niezwłocznie Beneficjenta do:
 - 1) zwrotu kwoty, o której mowa w ust 2 wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych lub
 - 2) wyrażenia pisemnej zgody na pomniejszenie kolejnych płatności na rzecz Beneficjenta o kwotę, o której mowa w ust 2 wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych– w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
4. W wezwaniu, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 Instytucja Wdrażająca wskazuje numer rachunku bankowego, na który należy dokonać zwrotu oraz kwotę podlegającą zwrotowi.
5. Jeżeli Beneficjent dokona dobrowolnego zwrotu kwoty, o której mowa w ust. 2, Instytucja Wdrażająca przekazuje Beneficjentowi potwierdzenie dokonania zwrotu właściwej kwoty.
6. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 3 właściwa instytucja wydaje decyzję o której mowa w art. 207 ust. 9 ustawy o finansach publicznych.
7. Instytucja Wdrażająca może wstrzymać przekazanie dofinansowania do dnia ustanowienia przez Beneficjenta dodatkowego zabezpieczenia prawidłowej realizacji Projektu, w zakresie i formie wskazanych i zaakceptowanych przez Instytucję Wdrażającą⁹⁹ w razie:
 - 1) wystąpienia zastrzeżeń, co do prawidłowości wykorzystania dofinansowania do czasu ich wyjaśnienia,
 - 2) wydania decyzji, o której mowa w ust. 6, do czasu kiedy stanie się ona ostateczna,
 - 3) stwierdzenia powstania zagrożenia realizacji Projektu zgodnie z Umową.

⁹⁹ Nie dotyczy jednostek sektora finansów publicznych.

8. W sytuacji, o której mowa w ust. 1, gdy Beneficjent nie dokonał zwrotu lub nie jest możliwe dokonanie pomniejszenia kolejnej płatności, Instytucja Wdrażająca podejmie czynności zmierzające do odzyskania należnych środków z wykorzystaniem wszelkich środków prawnych.
9. Odsetki od kwoty, o której mowa w ust. 2 są naliczane od dnia przekazania dofinansowania Beneficjentowi tj. od dnia obciążenia tą kwotą rachunku bankowego płatnika.

§ 19.

Komunikacja i widoczność

(Obowiązki informacyjne i promocyjne dotyczące wsparcia z Unii Europejskiej)

1. Beneficjent jest zobowiązany do wypełniania obowiązków informacyjnych i promocyjnych, w tym informowania społeczeństwa o dofinansowaniu Projektu przez Unię Europejską, zgodnie z rozporządzeniem nr 2021/1060 (w szczególności z załącznikiem IX - Komunikacja i Widoczność) oraz zgodnie z **załącznikiem nr 18** do Umowy.
2. W okresie realizacji Projektu, z zastrzeżeniem okresu wskazanego w pkt 2, Beneficjent jest zobowiązany do:
 - 1) umieszczania w widoczny sposób znaku Funduszy Europejskich, znaku barw Rzeczypospolitej Polskiej (jeśli dotyczy; wersja pełnokolorowa) i znaku Unii Europejskiej na:
 - a) wszystkich prowadzonych działaniach informacyjnych i promocyjnych dotyczących Projektu,
 - b) wszystkich dokumentach i materiałach (m.in. produkty drukowane lub cyfrowe) podawanych do wiadomości publicznej,
 - c) wszystkich dokumentach i materiałach dla osób i podmiotów uczestniczących w Projekcie,
 - d) produktach, sprzęcie, pojazdach, aparaturze itp., powstałych lub zakupionych z Projektu, poprzez umieszczenie trwałego oznakowania w postaci naklejek,
 - 2) umieszczenia w miejscu realizacji Projektu trwałej tablicy informacyjnej podkreślającej fakt otrzymania dofinansowania z Unii Europejskiej, niezwłocznie po rozpoczęciu fizycznej realizacji Projektu obejmującego inwestycje rzeczowe lub zainstalowaniu zakupionego sprzętu, w odniesieniu do Projektów, których całkowity koszt realizacji Projektu przekracza 500 000 EUR.¹⁰⁰ W przypadku, gdy miejsce realizacji Projektu nie zapewnia swobodnego dotarcia do ogółu społeczeństwa z informacją o realizacji tego Projektu, umiejscowienie tablicy powinno być uzgodnione z Instytucją Wdrażającą. Tablica musi być umieszczona niezwłocznie po rozpoczęciu

¹⁰⁰ Całkowity koszt projektu obejmuje koszty kwalifikowane i niekwalifikowane. Koszt projektu należy przeliczyć według kursu Europejskiego Banku Centralnego z przedostatniego dnia pracy Komisji Europejskiej w miesiącu poprzedzającym miesiąc podpisania umowy o dofinansowanie.

fizycznej realizacji Projektu lub zainstalowaniu zakupionego sprzętu aż do końca okresu trwałości Projektu, o którym mowa w § 17 ust. 1 Umowy.

- 3) w przypadku Projektów innych niż te, o których mowa w pkt 2, umieszczenia w widocznym miejscu realizacji Projektu przynajmniej jednego trwałego plakatu o minimalnym formacie A3 lub podobnej wielkości elektronicznego wyświetlacza, podkreślającego fakt otrzymania dofinansowania z Unii Europejskiej,
- 4) umieszczenia krótkiego opisu Projektu na stronie internetowej Beneficjenta, jeśli ją posiada lub na jego stronach mediów społecznościowych. Opis Projektu musi zawierać:
 - a) tytuł Projektu lub jego skróconą nazwę,
 - b) podkreślenie faktu otrzymania wsparcia finansowego z Unii Europejskiej przez zamieszczenie znaku Funduszy Europejskich, znaku barw Rzeczypospolitej Polskiej i znaku Unii Europejskiej,
 - c) zadania, działania, które będą realizowane w ramach Projektu (opis, co zostanie zrobione, zakupione etc.),
 - d) grupy docelowe (do kogo skierowany jest Projekt, kto z niego skorzysta),
 - e) cel lub cele Projektu,
 - f) efekty, rezultaty Projektu (jeśli opis zadań, działań nie zawiera opisu efektów, rezultatów),
 - g) wartość Projektu (łącznie koszt Projektu),
 - h) wysokość wkładu Funduszy Europejskich.
- 5) jeżeli Projekt ma znaczenie strategiczne¹⁰¹ lub jego całkowity koszt przekracza 10 000 000 EUR¹⁰², zorganizowania wydarzenia lub działania informacyjno-promocyjnego (np. konferencję prasową, wydarzenie promujące Projekt, prezentację Projektu na targach branżowych) w ważnym momencie realizacji Projektu, np. na otwarcie Projektu, zakończenie Projektu lub jego ważnego etapu np. rozpoczęcie inwestycji, oddanie inwestycji do użytkowania itp. Do udziału w wydarzeniu informacyjno-promocyjnym należy zaprosić z co najmniej 4-tygodniowym wyprzedzeniem przedstawicieli Komisji Europejskiej, IZ, IP oraz Instytucji Wdrażającej za pośrednictwem poczty elektronicznej na adresy: regio-poland@ec.europa.eu, komunikacijafeniks@mfigpr.gov.pl, oraz departament.funduszy.europejskich@klimat.gov.pl i promocja@nofosigw.gov.pl
- 6) dokumentowania działań informacyjnych i promocyjnych prowadzonych w ramach Projektu.

¹⁰¹ Projekt, który wnosi znaczący wkład w osiąganie celów programu i który podlega szczególnym środkom dotyczącym monitorowania i komunikacji.

¹⁰² Patrz przypis do pkt 2.

3. Beneficjent, który realizuje Projekt o całkowitym koszcie przekraczającym 5 000 000 EUR¹⁰³, informuje IZ i IP oraz Instytucję Wdrażającą o:
 - 1) planowanych wydarzeniach informacyjno-promocyjnych związanych z Projektem,
 - 2) innych planowanych wydarzeniach i istotnych okolicznościach związanych z realizacją Projektu, które mogą mieć znaczenie dla opinii publicznej i mogą służyć budowaniu marki Funduszy Europejskich.¹⁰⁴
4. Beneficjent przekazuje informacje o planowanych wydarzeniach, o których mowa w ust. 3, na co najmniej 14 dni przed wydarzeniem za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres IZ komunikacja@mfipr.gov.pl oraz na adres IP departament.funduszy.europejskich@klimat.gov.pl i promocja@nfosigw.gov.pl. Informacja powinna wskazywać dane kontaktowe osób ze strony Beneficjenta zaangażowanych w wydarzenie.
5. Każdorazowo na prośbę IZ, IP lub Instytucji Wdrażającej, Beneficjent jest zobowiązany do zorganizowania wspólnego wydarzenia informacyjno-promocyjnego dla mediów (np. briefingu prasowego, konferencji prasowej) z przedstawicielami IZ, IP lub Instytucji Wdrażającej.
6. Jeśli Beneficjent realizuje Projekt, w którym przewidziany jest udział uczestników projektu, Beneficjent zobowiązany jest do rzetelnego i regularnego wprowadzania aktualnych danych do wyszukiwarki wsparcia dla potencjalnych beneficjentów i uczestników projektów, dostępnej na Portalu Funduszy Europejskich.
7. W przypadku niewywiązania się Beneficjenta z obowiązków określonych w ust. 2 pkt 1 lit. a-c oraz pkt 2-5, Instytucja Wdrażająca wzywa Beneficjenta do podjęcia działań zaradczych w terminie i na warunkach określonych w wezwaniu. W przypadku braku wykonania przez Beneficjenta działań zaradczych, o których mowa w wezwaniu, Instytucja Wdrażająca pomniejsza maksymalną kwotę dofinansowania, o której mowa w § 6 ust. 1 o wartość nie większą niż 3 % tego dofinansowania, zgodnie z wykazem pomniejszenia wartości dofinansowania Projektu w zakresie obowiązków komunikacyjnych, który stanowi **załącznik nr 13** do Umowy. W takim przypadku Instytucja Wdrażająca w drodze jednostronnego oświadczenia woli, które jest wiążące dla Beneficjenta, dokona zmiany maksymalnej kwoty dofinansowania, o której mowa w § 6 ust. 1, o czym poinformuje Beneficjenta w formie pisemnej, wzywając go jednocześnie do odpowiedniej zmiany Harmonogramu Projektu. Jeżeli w wyniku pomniejszenia dofinansowania okaże się, że Beneficjent otrzymał środki w kwocie wyższej niż maksymalna wysokość dofinansowania, o której mowa w zdaniu poprzednim, różnica podlega zwrotowi bez odsetek w terminie i na zasadach określonych przez Instytucję Wdrażającą. Po bezskutecznym upływie terminu do zwrotu, następuje on w trybie i na zasadach określonych w art. 207 ustawy o finansach publicznych.
8. W przypadku stworzenia przez osobę trzecią utworów, w rozumieniu art. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2509), związanych z komunikacją i widocznością (np. zdjęcia, filmy, broszury, ulotki,

¹⁰³ Patrz przypis do pkt 2.

¹⁰⁴ Wydarzenia otwierające/kończące realizację Projektu lub związane z rozpoczęciem/realizacją/zakończeniem ważnego etapu Projektu.

prezentacje multimedialne nt. Projektu), powstałych w ramach Projektu, Beneficjent zobowiązuje się do nabycia od tej osoby autorskich praw majątkowych do tych utworów.

9. Każdorazowo, na wniosek Instytucji Koordynującej Umowę Partnerstwa (zwanej dalej: IK UP), IZ, IP, Instytucji Wdrażającej i unijnych instytucji lub organów i jednostek organizacyjnych, Beneficjent zobowiązuje się do udostępnienia tym podmiotom utworów związanych komunikacją i widocznością (np. zdjęcia, filmy, broszury, ulotki, prezentacje multimedialne nt. Projektu) powstałych w ramach Projektu.
10. Na wniosek IK UP, IZ, IP, Instytucji Wdrażającej i unijnych instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Beneficjent zobowiązuje się do udzielenia tym podmiotom nieodpłatnej i niewyłącznej licencji do korzystania z utworów związanych z komunikacją i widocznością (np. zdjęcia, filmy, broszury, ulotki, prezentacje multimedialne nt. Projektu) powstałych w ramach Projektu w następujący sposób:
 - 1) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz na terytorium innych państw członkowskich Unii Europejskiej,
 - 2) na okres 10 lat,
 - 3) bez ograniczeń co do liczby egzemplarzy i nośników, w zakresie następujących pól eksploatacji:
 - a) utrwalanie – w szczególności drukiem, zapisem w pamięci komputera i na nośnikach elektronicznych, oraz zwielokrotnianie, powielanie i kopiowanie tak powstałych egzemplarzy dowolną techniką,
 - b) rozpowszechnianie oraz publikowanie w dowolny sposób (w tym poprzez: wyświetlanie lub publiczne odtwarzanie lub wprowadzanie do pamięci komputera i sieci multimedialnych, w tym Internetu) – w całości lub w części, jak również w połączeniu z innymi utworami,
 - c) publiczna dystrybucja utworów lub ich kopii we wszelkich formach (np. książka, broszura, CD, Internet),
 - d) udostępnianie, w tym unijnym instytucjom, organom lub jednostkom organizacyjnym Unii, IK UP, IZ, IP, Instytucji Wdrażającej oraz ich pracownikom oraz publiczne udostępnianie przy wykorzystaniu wszelkich środków komunikacji (np. Internet),
 - e) przechowywanie i archiwizowanie w postaci papierowej albo elektronicznej,
 - 4) z prawem do udzielania osobom trzecim sublicencji na warunkach i polach eksploatacji, o których mowa w pkt 1-3.
11. Znaki graficzne oraz obowiązkowe wzory tablic, plakatu i naklejek są określone w Księdze Tożsamości Wizualnej marki Fundusze Europejskie 2021-2027 i dostępne na stronie www.feniks.gov.pl oraz w **załączniku nr 18** do Umowy.
12. Zmiana adresów poczty elektronicznej, wskazanych w ust. 2 pkt 5 i ust. 4 i strony internetowej wskazanej w ust. 11 nie wymaga aneksowania Umowy. Instytucja poinformuje Beneficjenta o tym fakcie w formie pisemnej, wraz ze wskazaniem daty,

od której obowiązuje zmieniony adres. Zmiana jest skuteczna z chwilą doręczenia informacji Beneficjentowi.

13. Beneficjent przyjmuje do wiadomości, że objęcie dofinansowaniem oznacza umieszczenie danych Beneficjenta w publikowanym przez IZ wykazie Projektów¹⁰⁵.

§ 20.

Zasady wykorzystywania SL2021

1. Beneficjent zobowiązuje się, od dnia zawarcia Umowy, do wykorzystywania SL2021 w procesie rozliczania Projektu i komunikacji z Instytucją Wdrażającą, zgodnie z aktualnymi Instrukcjami Użytkownika udostępnionymi przez Instytucję Wdrażającą, w zakresie gromadzenia i przesyłania danych dotyczących:
 - 1) wniosków o płatność, ich weryfikacji, w tym zatwierdzania, poprawiania, odrzucania i wycofywania,
 - 2) Harmonogramu Projektu, jego weryfikacji, w tym zatwierdzania, poprawiania i wycofywania,
 - 3) zamówień publicznych, obejmujących w szczególności zakres, o którym mowa w załączniku XVII do rozporządzenia nr 2021/1060,
 - 4) personelu Projektu, tzw. bazy personelu, zgodnie z zakresem wskazanym poniżej w ust. 4.
2. Przekazanie przez Beneficjenta dokumentów potwierdzających kwalifikowalność wydatków ponoszonych w ramach Projektu i wykazywanych we wnioskach o płatność, Harmonogramu Projektu, innych dokumentów związanych z realizacją Projektu, w tym niezbędnych do przeprowadzenia kontroli Projektu za pośrednictwem SL2021 nie zwalnia Beneficjenta i partnerów¹⁰⁶ w rozumieniu art. 39 ustawy z obowiązku przechowywania oryginałów dokumentów i ich udostępniania podczas kontroli na miejscu.
3. Beneficjent i Instytucja Wdrażająca uznają za prawnie wiążące przyjęte w Umowie rozwiązania stosowane w zakresie komunikacji i wymiany danych w SL2021 pomiędzy Beneficjentem a Instytucją Wdrażającą, bez możliwości kwestionowania skutków ich stosowania.
4. Beneficjent jest zobowiązany do wprowadzania do SL2021 danych dotyczących angażowania personelu Projektu, m.in.:
 - 1) dane dotyczące personelu Projektu: nr PESEL, imię, nazwisko, kraj pochodzenia,
 - 2) dane dotyczące formy zaangażowania personelu w ramach Projektu: forma zaangażowania w Projekcie, okres zaangażowania osoby w Projekcie,pod rygorem uznania wydatków, co do których nie dopełniono tego obowiązku, za wydatki niekwalifikowalne.¹⁰⁷
5. Beneficjent i partnerzy¹⁰⁸ w rozumieniu art. 39 ustawy, wyznacza/ją osoby uprawnione do wykonywania w jego/ich imieniu czynności związanych z realizacją Projektu w

¹⁰⁵ Zgodnie z art. 49 ust. 3 i 5 rozporządzenia nr 2021/1060.

¹⁰⁶ Wykreślić jeżeli Projekt będzie realizowany bez udziału partnerów.

¹⁰⁷ Obowiązek nie dotyczy personelu Projektu rozliczanego w kosztach pośrednich Projektu.

¹⁰⁸ Wykreślić jeżeli Projekt będzie realizowany bez udziału partnerów.

SL2021, w tym zgłoszenia osoby upoważnionej do zarządzania uprawnieniami użytkowników w SL2021 po stronie Beneficjenta i partnerów¹⁰⁹ w zakresie danego Projektu, zgodnie z procedurą określoną w załączniku nr 4 do *Wytycznych dotyczących warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027*. W ramach powyższej procedury stosuje się formularz stanowiący załącznik nr 5 do ww. Wytycznych. Poprzez osoby uprawnione należy rozumieć wszystkie osoby posiadające uprawnienia do zarządzania Projektem w SL2021 po stronie Beneficjenta. Wszelkie działania w SL2021 osób uprawnionych są traktowane w sensie prawnym jako działanie Beneficjenta.

6. Beneficjent zobowiązuje się do wykorzystania przez osoby uprawnione, o których mowa w ust. 5, kwalifikowanego podpisu elektronicznego do podpisywania wniosków o płatność w SL2021 lub certyfikatu niekwalifikowanego generowanego przez CST2021 (jako kod autoryzacyjny przesyłany na adres email danej osoby uprawnionej).
7. Beneficjent zapewnia, że wszystkie osoby, o których mowa w ust. 5, zostały zobowiązane do przestrzegania Regulaminu bezpiecznego użytkowania CST2021.
8. Beneficjent zobowiązuje się do każdorazowego informowania Instytucji Wdrażającej o nieautoryzowanym dostępie do danych Beneficjenta w SL2021.
9. W przypadku niedostępności SL2021 Beneficjent zgłasza Instytucji Wdrażającej o zaistniałym problemie na adres e-mail ami.fenx@nfosigw.gov.pl
10. W przypadku potwierdzenia awarii SL2021 przez pracownika Instytucji Wdrażającej proces rozliczania Projektu oraz komunikowania z Instytucją Wdrażającą odbywa się na zasadach określonych w *Zaleceniach w zakresie wzoru wniosku o płatność beneficjenta w ramach Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027*¹¹⁰.
11. W sytuacji awarii będzie miała zastosowanie procedura awaryjna, która będzie dostępna na stronie internetowej Instytucji Wdrażającej.
12. O usunięciu awarii SL2021 Instytucja Wdrażająca informuje Beneficjenta na adres e-mail wskazany we wniosku o nadanie dostępu dla osoby uprawnionej. Działania Beneficjenta w trybie procedury awaryjnej, podejmowane po przekazaniu informacji o której mowa w zdaniu poprzednim są bezskuteczne.
13. Beneficjent zobowiązuje się uzupełnić dane w SL2021 w zakresie dokumentów przekazanych inną drogą niż za pośrednictwem SL2021 w terminie 3 dni roboczych od otrzymania informacji, o której mowa w ust. 12.
14. Nie mogą być przedmiotem komunikacji wyłącznie przy wykorzystaniu SL2021:
 - 1) czynności kontrolne przeprowadzane w ramach Projektu, w szczególności kontrole na miejscu,
 - 2) dochodzenie zwrotu środków od Beneficjenta o których mowa w § 18, w tym prowadzenie postępowania administracyjnego w celu wydania decyzji o zwrocie środków,
 - 3) rozwiązanie i odstąpienie od Umowy.

W przypadkach niewskazanych powyżej, jeżeli dla dokonania czynności:

¹⁰⁹ Wykreślić jeżeli Projekt będzie realizowany bez udziału partnerów.

¹¹⁰ Treść Zaleceń dostępna na stronie www.feniks.gov.pl.

- 1) Umowa zastrzega formę pisemną,
- 2) wymóg dochowania formy pisemnej wynika z przepisu prawa powszechnie obowiązującego,

do dokonania tej czynności przy wykorzystaniu SL2021 konieczne jest złożenie oświadczenia w formie elektronicznej.

15. Beneficjent zapewnia, że dane są:

- 1) wprowadzane do SL2021 po ich należyтым zweryfikowaniu,
- 2) zgodne z dokumentami źródłowymi i są prawdziwe, poprawne, prawidłowo zaklasyfikowane, aktualne, kompletne.

Beneficjent zapewnia, że wykorzystanie SL2021 w realizacji Projektu odbywać się będzie zgodnie z przepisami prawa oraz z zachowaniem bezpieczeństwa i poufności danych. W szczególności Beneficjent podejmie niezbędne działania w celu wykluczenia dostępu do SL2021 osób nieupoważnionych.

§ 21

Zasady ochrony i udostępniania danych osobowych

1. Relacje pomiędzy Stronami oraz ich odpowiedzialność w obszarze ochrony danych osobowych w związku z realizacją FEnIKS ustala się w oparciu o zasady uregulowane w rozdziale 18 ustawy, ogólnym rozporządzeniu o ochronie danych, innych przepisach prawa dotyczących danych osobowych i prywatności oraz Umowie. Beneficjent zobowiązuje się ustanowić, wdrożyć i stosować procedury wewnętrzne, dotyczące przetwarzania danych osobowych, zapewniające stosowanie ww. zasad.
2. W okresie obowiązywania Umowy, na podstawie art. 90 ust. 2 w związku z art. 87 ust. 1 ustawy, oraz w celu wykonywania zadań określonych w art. 4 rozporządzenia nr 2021/1060, Strony udostępniają sobie dane osobowe, w tym:
 - 1) Instytucja Wdrażająca udostępnia Beneficjentowi zebrane dane osobowe w celu umożliwienia mu wykonywania obowiązków wynikających z Umowy,
 - 2) Beneficjent udostępnia Instytucji Wdrażającej, IP lub IZ zebrane dane osobowe (w tym te udostępnione mu przez wykonawców oraz partnerów) w celu umożliwienia im wykonywania zadań wskazanych w art. 8 ust. 1-2 ustawy.
3. Strona otrzymująca dane osobowe jest samodzielnym Administratorem udostępnionych danych, odrębnym od Strony udostępniającej te dane.
4. Udostępnianie danych osobowych w ramach FEnIKS odbywa się w formie pisemnej lub elektronicznej, z wykorzystaniem stosowanych przez Strony sposobów komunikacji.
5. Zakres kategorii udostępnianych danych osobowych, wskazany w **załączniku nr 14** do Umowy, został ustalony z uwzględnieniem zasady minimalizacji danych, o której mowa w art. 5 ust. 1 lit. c ogólnego rozporządzenia o ochronie danych oraz maksymalnego zakresu kategorii danych osobowych, możliwych do przetwarzania w ramach FEnIKS, wskazanego w art. 87 ust. 2 ustawy. Ewentualne zmiany w **załączniku nr 14** do Umowy będą uzgadniane przez Strony oraz IZ¹¹¹ w trybie roboczym i nie

111 Obowiązek uzgodnienia z IZ obejmuje jedynie dane zamieszczane w CST2021.

wymagają aneksowania Umowy, a jedynie poinformowania Beneficjenta przez Instytucję Wdrażającą o ich wprowadzeniu. Zmiana jest skuteczna z chwilą doręczenia informacji Beneficjentowi.

6. Strony mogą również udostępniać dane innym podmiotom, o których mowa w art. 89 ust. 1 ustawy¹¹² oraz organom Unii Europejskiej w zakresie niezbędnym do realizacji zadań związanych z wdrażaniem FEnIKS, określonych w przepisach prawa lub w Umowie.
7. Strony nie będą przekazywały danych - przetwarzanych w związku z realizacją FEnIKS - do państwa trzeciego¹¹³ i organizacji międzynarodowej innej niż Unia Europejska.
8. W przypadku stwierdzenia zdarzenia wskazującego na prawdopodobieństwo zaistnienia naruszenia ochrony danych osobowych, o którym mowa w art. 33 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, w odniesieniu do danych osobowych udostępnianych w związku z realizacją FEnIKS i które dotyczy danych przetwarzanych w CST2021, lub którego wystąpienie u jednej ze Stron będzie miało negatywny wpływ na przetwarzanie danych u drugiej ze Stron, Strony zobowiązują się do wzajemnego informowania się o prawdopodobnym naruszeniu ochrony danych osobowych oraz o zakwalifikowaniu tego zdarzenia jako naruszenia, w celu jego wyjaśnienia i podjęcia środków zaradczych. Dodatkowo Strona u której zaistniało zdarzenie jest zobowiązana poinformować ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w przypadku jeśli może ono wpływać na funkcjonowanie CST2021 lub konieczne jest podjęcie działań przez gestora ww. systemu.
9. Wzajemne przekazywanie informacji o zdarzeniach wskazujących na prawdopodobieństwo zaistnienia naruszenia oraz o naruszeniach ochrony danych osobowych w zakresie FEnIKS, następuje w sposób określony w § 26 ust. 6. Zgłoszenia dokonywane są do Inspektora Ochrony Danych lub innej osoby wyznaczonej do kontaktu w zakresie ochrony danych osobowych.
10. Zdarzenia wskazujące na prawdopodobieństwo zaistnienia naruszenia oraz naruszenia ochrony danych osobowych w zakresie FEnIKS, które wystąpiły w CST2021, podlegają równoczesnemu zgłaszaniu do Service Desk dla CST2021 (SD2020) oraz w sposób wskazany w ust. 9.
11. Zdarzenia wskazujące na prawdopodobieństwo zaistnienia naruszenia oraz naruszenia z obszaru ochrony danych osobowych, a także inne zdarzenia i incydenty z zakresu bezpieczeństwa informacji, każda ze Stron samodzielnie obsługuje i zgłasza, a także zawiadamia osoby, których dane dotyczą, zgodnie z własnymi regulacjami wewnętrznymi.
12. Wzajemne informowanie, o którym mowa w ust. 8 powinno dotyczyć co najmniej takiego zakresu informacji, o którym mowa w art. 33 ust. 3 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych oraz podjęcia decyzji przez Stronę u której wystąpiło naruszenie, o zawiadomieniu Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (PUODO) lub osób, których dane dotyczą.
13. Strony zobowiązują się do wzajemnego informowania w sposób wskazany w ust. 9, o wszelkich czynnościach lub postępowaniach prowadzonych w szczególności przez

¹¹² Zamieszczenia danych w CST2021 automatycznie oznacza ich udostępnienie IZ FEnIKS

¹¹³ W rozumieniu stosowanym w ogólnym rozporządzeniu o ochronie danych.

PUODO, urzędy państwowe, Policję lub sąd w odniesieniu do udostępnianych danych osobowych, które mogą mieć negatywny wpływ na ich przetwarzanie w związku z realizacją FEnIKS.

14. Strony zobowiązują się do wzajemnego informowania, w sposób wskazany w ust. 9, o żądaniach realizacji praw osób, których dane dotyczą, dochodzonych zgodnie art. 15-22 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych – w szczególności w odniesieniu do danych osobowych umieszczonych w CST2021 – mających wpływ na przetwarzanie danych udostępnionych w związku z realizacją FEnIKS przez drugą Stronę, a także – o ile będzie to konieczne – do wymiany informacji w zakresie obsługi wniosków z art. 15-22 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych. Obowiązek ten dotyczy żądań, które mają wpływ na ograniczenie albo brak możliwości przetwarzania danych w związku z realizacją FEnIKS.
15. Strony oświadczają, że zaimplementowały odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, zapewniające adekwatny stopień bezpieczeństwa, odpowiadający ryzyku związanemu z przetwarzaniem danych osobowych, o których mowa w art. 32 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych.
16. Każda ze Stron ponosi pełną odpowiedzialność za prowadzone przez siebie procesy przetwarzania danych oraz za właściwą realizację Umowy, zgodnie z jej warunkami. Tym niemniej, Strony zobowiązują się do wzajemnej pomocy, o ile będzie ona potrzebna, w zakresie realizacji obowiązków wynikających z przepisów prawa i Umowy, w szczególności tych wskazanych w art. 35-36 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych.
17. Beneficjent uwzględnia fakt przetwarzania danych osobowych w realizowanych przez siebie procesach, w szczególności w CST2021, w tym – zgodnie z ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych i ustawą – realizuje zadania przypisane administratorowi, w tym:
 - 1) stosuje odpowiednie zabezpieczenia organizacyjne i techniczne, przy założeniu, że zabezpieczenia organizacyjne i techniczne po stronie CST2021 zapewnia minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, występujący w roli gestora CST2021 odpowiedzialnego za administrowanie nim,
 - 2) ustanawia system upoważnień do przetwarzania danych osobowych obejmujący swoim zakresem przetwarzanie danych osobowych w CST2021 w zakresie czynności przetwarzania, które realizuje,
 - 3) wypełnia – albo w momencie zbierania danych osobowych (najpóźniej w chwili ich zebrania), albo bezpośrednio przed ich zebraniem¹¹⁴ – obowiązek informacyjny w imieniu własnym a także w imieniu Instytucji Wdrażającej, IP oraz IZ¹¹⁵ wobec osób, których dane pozyskuje i udostępnia Instytucji Wdrażającej, IP

¹¹⁴ Jeśli Beneficjent przetwarzał dane osobowe w innym celu niż realizacja FEnIKS, to wykonuje obowiązek informacyjny o którym mowa § 21 ust. 17 pkt 3 zgodnie z art. 13 ust. 3 lub - w niektórych przypadkach – art. 14 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych.

¹¹⁵ Jeżeli umowa jest zawierana z Instytucją Wdrażającą Beneficjent powinien wykonywać obowiązek informacyjny zarówno w imieniu Instytucji Wdrażającej, IP, która powierzyła Instytucji Wdrażającej zawieranie umów o dofinansowanie, jak i IZ. W takiej sytuacji należy wskazać w klauzuli informacyjnej nazwy tych instytucji oraz priorytet lub działanie w ramach którego pełni IP pełni swoją funkcję.

oraz IZ. W celu zrealizowania tego obowiązku Beneficjent może wykorzystać wzór klauzuli, która stanowi **załącznik nr 15** do Umowy lub własny, stosowany przez Beneficjenta, wzór klauzuli informacyjnej, o ile będzie on zawierał wszystkie elementy i informacje ujęte w załączniku o którym mowa powyżej. Ewentualne zmiany w **załączniku nr 15** do Umowy będą uzgadniane przez Strony i IZ w trybie roboczym i nie wymagają zmiany Umowy a jedynie poinformowania Beneficjenta przez Instytucję Wdrażającą o ich wprowadzeniu. Zmiana jest skuteczna z chwilą doręczenia informacji Beneficjentowi.

18. Na żądanie Instytucji Wdrażającej Beneficjent umożliwi jej weryfikację przyjętych przez siebie procedur wewnętrznych odnoszących się do ochrony i przetwarzania danych osobowych, w zakresie w jakim dotyczą one realizacji przez Beneficjenta obowiązków administratora danych osobowych w ramach realizacji Projektu, w szczególności w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i poufności danych osobowych w systemie CST2021.

§ 22.

Prawa autorskie¹¹⁶

- ~~1. Beneficjent zobowiązuje się do zawarcia z Instytucją Wdrażającą odrębnej umowy przeniesienia autorskich praw majątkowych do utworów wytworzonych w ramach Projektu, z jednoczesnym udzieleniem licencji na rzecz Beneficjenta na korzystanie z ww. utworów. Umowa, o której mowa w zdaniu pierwszym, jest zawierana na wniosek Instytucji Wdrażającej złożony w formie pisemnej.~~
- ~~2. W przypadku zlecenia części zadań w ramach Projektu wykonawcy obejmujących m.in. opracowanie utworu Beneficjent zobowiązuje się do zastrzeżenia w umowie z wykonawcą, że autorskie prawa majątkowe do ww. utworu zostaną przeniesione na Beneficjenta.~~

§ 23.

Rozwiązanie Umowy

1. Beneficjent może rozwiązać Umowę w formie pisemnej lub elektronicznej pod rygorem nieważności z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia.
2. Instytucja Wdrażająca może rozwiązać Umowę ze skutkiem natychmiastowym, w formie pisemnej lub elektronicznej pod rygorem nieważności, w przypadku złożenia przez Beneficjenta dokumentów poświadczających nieprawdę w celu uzyskania dofinansowania lub podania nieprawdziwych informacji we wniosku o dofinansowanie.
- ~~2a. Instytucja Wdrażająca może rozwiązać Umowę ze skutkiem natychmiastowym w formie pisemnej lub elektronicznej pod rygorem nieważności, w przypadku przyjęcia~~

¹¹⁶ Należy wykreślić jeżeli nie dotyczy, w szczególności dla projektów infrastrukturalnych. W przypadku pozostawienia treść postanowienia powinna być dostosowana przez Instytucję Wdrażającą do specyfiki konkretnego projektu poprzez wskazanie, czy przeniesienie praw autorskich odbywa się w ramach dofinansowania oraz wymieniając pola eksploatacji, na których to przeniesienie ma nastąpić w zakresie dostosowanym do celu umowy.

~~lub obowiązywania u Beneficjenta, w okresie kwalifikowania wydatków, dyskryminujących aktów prawa miejscowego.¹¹⁷~~

~~2b. Instytucja Wdrażająca może rozwiązać Umowę ze skutkiem natychmiastowym w formie pisemnej lub elektronicznej pod rygorem nieważności, w przypadku przyjęcia lub obowiązywania w jednostce samorządu terytorialnego, przez którą Beneficjent jest kontrolowany lub od której jest zależny, w okresie kwalifikowania wydatków, dyskryminujących aktów prawa miejscowego.¹¹⁸~~

3. Instytucja Wdrażająca w przypadku istotnych naruszeń postanowień Umowy przez Beneficjenta może rozwiązać z nim Umowę ze skutkiem natychmiastowym. Rozwiązanie Umowy następuje w formie pisemnej lub elektronicznej pod rygorem nieważności. Za istotne naruszenia Umowy przyjmuje się w szczególności:

- 1) opóźnienie w realizacji Projektu w stosunku do Harmonogramu Projektu o okres dłuższy niż 6 miesięcy albo gdy inne okoliczności czynią zasadnym przypuszczenie, że zakończenie realizacji zakresu rzeczowego Projektu nie nastąpi w terminie wynikającym z Harmonogramu Projektu,
 - 2) niestosowanie się do zaleceń lub rekomendacji podmiotów, o których mowa w §16 ust. 1,
 - 3) złożenie dokumentów poświadczających nieprawdę na etapie realizacji Projektu,
 - 4) wykorzystanie w całości lub w części przekazanych środków na cel inny niż określony w Projekcie lub niezgodnie z Umową,
 - 5) zaistnienie nadużycia finansowego lub podejrzenie jego wystąpienia w szczególności w związku z przygotowaniem, wyborem, realizacją Projektu lub oceną wykonania Projektu,
 - 6) brak przestrzegania zasad równościowych, w tym zapewnienia obowiązku niedyskryminacji i poszanowania praw podstawowych, w szczególności poprzez podjęcie działań dyskryminujących, sprzecznych z zasadami równościowymi.
4. Z zastrzeżeniem § 18 ust. 1, w przypadkach rozwiązania Umowy w trybach, o których mowa w ust. 1–3, Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu przekazanego dotychczas dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych naliczanymi od dnia przekazania dofinansowania w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania do zwrotu, na rachunek bankowy wskazany przez Instytucję Wdrażającą.¹¹⁹
5. W przypadku braku zwrotu dofinansowania wraz z odsetkami w terminie o którym mowa w ust. 4 Instytucja Wdrażająca podejmie czynności zmierzające do odzyskania należnych środków dofinansowania z wykorzystaniem dostępnych środków prawnych.

¹¹⁷ Dotyczy beneficjentów będących jednostkami samorządu terytorialnego. W pozostałych przypadkach należy wykreślić.

¹¹⁸ Dotyczy beneficjentów będących jednostkami organizacyjnymi gminy, powiatu albo województwa zgodnie z przepisami odpowiednio ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa. W pozostałych przypadkach należy wykreślić.

¹¹⁹ W przypadku, gdy wysokość odsetek będzie wyższa niż wysokość odsetek maksymalnych, zgodnie z Kodeksem cywilnym należą się odsetki maksymalne.

6. W razie rozwiązania Umowy w przypadkach, o których mowa w ust. 2 – 3, Beneficjentowi nie przysługuje odszkodowanie. Beneficjentowi nie przysługuje odszkodowanie również w razie rozwiązania Umowy w przypadku, o którym mowa w ust. 1, chyba że przyczyną rozwiązania Umowy było jej niewykonanie lub nienależyte wykonanie przez Instytucję Wdrażającą, a szkoda została wyrządzona na skutek winy umyślnej tej Instytucji.
7. Umowa może zostać rozwiązana za porozumieniem Stron w formie pisemnej lub elektronicznej pod rygorem nieważności. Z zastrzeżeniem § 18 ust. 1, Strony ustalają zasady, na jakich następuje zwrot otrzymanego przez Beneficjenta dofinansowania.
8. Umowa wygasa w przypadku wykonania przez Strony wszelkich wynikających z niej zobowiązań.

§ 24.

Zabezpieczenie wykonania Umowy¹²⁰

1. Warunkiem przekazania dofinansowania jest ustanowienie przez Beneficjenta zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z Umowy.¹²¹
2. W celu zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z Umowy PGL LP Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych ustanowi na rzecz Instytucji Wdrażającej zabezpieczenie w formie weksla własnego „in blanco” z klauzulami „bez protestu” i „nie na zlecenie” wraz z deklaracją wekslową na zabezpieczenie kwoty dofinansowania, o której mowa w § 6 ust. 1 Umowy, powiększonej o inne należności wynikające z niniejszej Umowy. W przypadku wypełnienia przez Beneficjenta wszystkich zobowiązań określonych w Umowie Instytucja Wdrażająca zwróci Beneficjentowi zabezpieczenie po upływie okresu trwałości, o którym mowa w § 17 Umowy.

§ 25.

Warunki zawieszające przekazanie dofinansowania związane z zabezpieczeniem wykonania Umowy¹²²

1. Beneficjent zobowiązuje się dostarczyć przed pierwszym przekazaniem dofinansowania, nie później niż do dnia 30 czerwca 2025 r., następujące dokumenty¹²³:

¹²⁰ Nie dotyczy jednostek sektora finansów publicznych.

¹²¹ Forma zabezpieczenia zostanie wskazana przez Instytucję Wdrażającą po uzgodnieniu z Beneficjentem.

¹²² Nie dotyczy jednostek sektora finansów publicznych.

¹²³ Klauzula stosowana dla celów ustanowienia zabezpieczenia przez beneficjenta realizacji Umowy. Formy zabezpieczeń:

- a) podstawową formą jest weksel *in blanco* (nie na zlecenie lub równoważny),
- b) dla beneficjentów, których sytuacja finansowa może stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa przekazanych środków publicznych, Instytucja Wdrażająca może żądać przedstawienia weksla *in blanco* z poręczeniem wekslowym (awal),
- c) w szczególnie uzasadnionych przypadkach, uzależnionych od wyników analizy sytuacji finansowej Beneficjenta, Instytucja Wdrażająca może żądać innych form zabezpieczenia dozwolonych prawem polskim.

- 1) podpisany weksel własny „in blanco” z klauzulami „bez protestu” i „nie na zlecenie” wraz z podpisaną deklaracją wekslową przez osoby upoważnione do składania oświadczeń woli w imieniu Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, z podpisami poświadczonymi notarialnie lub złożonymi w obecności pracownika Instytucji Wdrażającej;
 - 2) obowiązujący statut PGL LP, kopię potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnione osoby i opatrzoną aktualną datą;
 - 3) wymagane przez prawo powszechne lub wewnętrzne lub inny akt, odpowiednie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zabezpieczenie zwrotu dofinansowania powiększonego o inne należności wynikające z niniejszej Umowy, w formie weksla własnego „in blanco” z klauzulami „bez protestu” i „nie na zlecenie” wraz z deklaracją wekslową (jeśli są wymagane).
2. W przypadku niedostarczenia w terminie dokumentów, o których mowa w ust. 1 lub ich niezaakceptowania przez Instytucję Wdrażającą, Instytucja Wdrażająca może wstrzymać przekazanie dofinansowania i zażądać od Beneficjenta dostarczenia prawidłowo sporządzonych, poprawionych lub uzupełniających dokumentów w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia. Skutki wstrzymania przekazania dofinansowania obciążają Beneficjenta.
3. W przypadku niedostarczenia w terminie prawidłowo sporządzonych, poprawionych lub uzupełniających dokumentów, o których mowa w ust. 2, lub ich niezaakceptowania przez Instytucję Wdrażającą może ona rozwiązać Umowę.

§ 26.

Postanowienia końcowe

1. W przypadku, gdy:

- 1) podczas weryfikacji wniosku o płatność końcową, kwota rzeczywiście poniesionych wydatków kwalifikowalnych okaże się niższa niż maksymalna kwota, o której mowa w § 5 ust. 2 Umowy lub
- 2) na skutek zmiany Umowy nastąpi zmniejszenie kwoty, o której mowa w § 5 ust. 2 Umowy lub nastąpi zmniejszenie kwoty, o której mowa w § 6 ust. 1 Umowy

Instytucja Wdrażająca dokona niezwłocznie ponownego obliczenia limitów w kategoriach wydatków objętych limitami. Stanowisko Instytucji Wdrażającej w tym zakresie jest wiążące dla Beneficjenta. W przypadku, gdy Beneficjent otrzymał refundację wydatków w kategorii ograniczonej limitami w wyższej kwocie niż dopuszczalna zgodnie z nowo obliczonymi limitami, różnica podlega zwrotowi bez odsetek w terminie i na zasadach określonych przez Instytucję Wdrażającą. Po bezskutecznym upływie terminu do zwrotu § 18 stosuje się odpowiednio. Instytucja Wdrażająca jest uprawniona do pomniejszenia z kwoty do wypłaty przysługującej Beneficjentowi z tytułu zatwierdzenia wniosku o płatność końcową o kwotę stanowiącą ww. różnicę.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, Instytucja Wdrażająca dokona ponownego obliczenia maksymalnej kwoty wydatków kwalifikowalnych, o której mowa w § 5 ust. 2, a następnie na podstawie jednostronnego oświadczenia woli dokona zmiany

wysokości maksymalnej kwoty wydatków kwalifikowalnych, o czym poinformuje Beneficjenta w formie pisemnej. Stanowisko Instytucji Wdrażającej w powyższym zakresie będzie wiążące dla Beneficjenta.

3. Wszelkie zmiany Umowy wymagają formy pisemnej lub elektronicznej pod rygorem nieważności i są wprowadzane w formie aneksu, z wyłączeniem przypadków wskazanych w Umowie oraz zmian w Opisie Projektu w zakresie w nim określonym, które następują w formie wskazanej w tych postanowieniach, w drodze jednostronnego oświadczenia woli.
4. Wszelkie wątpliwości powstałe w trakcie realizacji Projektu oraz związane z interpretacją Umowy będą rozstrzygane w pierwszej kolejności w drodze konsultacji pomiędzy Stronami.
5. Jeżeli Strony nie dojdą do porozumienia w drodze konsultacji, spory będą poddane rozstrzygnięciu przez sąd powszechny właściwy dla siedziby Instytucji Wdrażającej.
6. Wszelkie oświadczenia składane przez Strony w związku z wykonywaniem Umowy wymagają zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności, chyba że Umowa lub przepis prawa powszechnie obowiązującego dla złożenia oświadczenia wymaga zachowania innej niż pisemna formy szczególnej lub przewiduje inny niż nieważność skutek niezachowania formy pisemnej. Oświadczenia złożone w formie elektronicznej są równoważne z oświadczeniami woli złożonymi w formie pisemnej. Oświadczenia składane w formie pisemnej lub innej formie szczególnej wymagającej sporządzenia dokumentu i własnoręcznego podpisu na dokumencie powinny być doręczane na adres właściwej Strony wskazany w komparycji Umowy. Strony zobowiązują się do wzajemnego informowania się o każdej zmianie adresu. W razie zaniedbania tego obowiązku dokument doręczony na adres dotychczasowy uważa się za doręczony prawidłowo. Oświadczenia składane w formie elektronicznej doręcza się wyłącznie za pośrednictwem SL2021, ePUAP lub z wykorzystaniem publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego lub publicznej usługi hybrydowej o których mowa w ustawie z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 285, z późn. zm.).
7. Umowę sporządzono w dwóch egzemplarzach, po jednej dla każdej ze Stron/~~Umowę sporządzono w postaci elektronicznej, opatrzonej kwalifikowanymi podpisami elektronicznymi.~~¹²⁴
8. Załączniki stanowią integralną część Umowy.
9. Umowa wchodzi w życie z dniem jej podpisania przez Strony, tj. w dniu podpisania przez ostatnią ze Stron.

¹²⁴ Niepotrzebne należy wykreślić.

Spis załączników

1. Dokument potwierdzający umocowanie przedstawiciela Instytucji Wdrażającej do działania w jej imieniu i na jej rzecz (pełnomocnictwo, odpis z KRS, inne).
 - 1a. Kopia Powołania Zastępcy Prezesa Zarządu z dnia 05.02.2024 r.
 - 1b. Kopia pełnomocnictwa Głównego Księgowego z dnia 09.01.2023 r.
2. Dokument potwierdzający umocowanie przedstawiciela Beneficjenta do działania w jego imieniu i na jego rzecz (pełnomocnictwo, odpis z KRS, inne).
 - 2a. Kopia Aktu powołania Dyrektora Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych z dnia 29.06.2023 r.
 - 2b. Kopia Pełnomocnictwa nr 70 z dnia 28 maja 2024 r.
 - 2c. Kopia Zarządzenia nr 51 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 3 sierpnia 2009 r. w sprawie Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych,
3. Harmonogram Realizacji Projektu.
4. Harmonogram Płatności.
5. Kopia ~~umowy z bankiem~~/zaświadczenia z banku o posiadaniu przez Beneficjenta rachunków bankowych dla potrzeb przekazywania zaliczki oraz przekazywania refundacji poniesionych wydatków. ~~Kopia umów z bankiem/bankami lub zaświadczeń z banku/banków o posiadaniu przez Beneficjenta rachunków bankowych dla potrzeb przekazywania zaliczki w formie płatności oraz zaliczki w formie dotacji celowej.~~¹²⁵
- ~~6. Kopia umowy z bankiem/zaświadczenia z banku o posiadaniu przez Beneficjenta rachunku bankowego dla potrzeb przekazywania refundacji poniesionych wydatków.~~
7. Opis Projektu.
8. Wzór oświadczenia o zmianie rachunku bankowego Beneficjenta.
9. Harmonogram uzyskiwania decyzji administracyjnych.¹²⁶
10. Oświadczenia o kwalifikowalności podatku od towarów i usług.
11. Oświadczenia o kwalifikowalności podatku od towarów i usług składane wraz z wnioskiem o płatność końcową.
12. Zestawienie wskaźników do monitorowania postępu rzeczowego Projektu.
13. Wykaz pomniejszenia wartości dofinansowania projektu w zakresie obowiązków komunikacyjnych beneficjentów FE.
14. Zakres kategorii udostępnianych danych osobowych.
15. Wzór klauzuli informacyjnej.
16. Katalog kosztów pośrednich.
- ~~17. Wzór Harmonogramu Płatności w SL2021 wraz z instrukcją wypełniania.~~

¹²⁵ Niepotrzebne wykreślić.

¹²⁶ Należy wykreślić, jeżeli nie dotyczy.

18. Wyciąg z zapisów „Podręcznika wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji”.

Beneficjent

Instytucja Wdrażająca